

Starea națiunii

Presa dinaintea intrării României în Primului Război Mondial
și fotografii din arhiva Alexandru Mihăilescu

ATELIERELE ALBE

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ATELIERELE ALBE

Starea națiunii

Presa dinaintea intrării României în Primului Război Mondial
și fotografii din arhiva Alexandru Mihăilescu

SLOBOZIA, 2018

*Am visat azi-noapte că eram acasă, la țară.
Mama ne chemase pe mine și pe fratele meu
să întindem pe iarbă un sul de in pe care
tocmai îl țesuse, ca să se albească la soare.
Am apucat fiecare câte un capăt. Era atât
de lung, că fratele meu a dispărut cu totul în
depărtare; întreaga bucată era perfectă, fără
nici un cusur. Asta înseamnă un drum fără
primejdii și întoarcerea cu bine a cuiva apro-
piat.*

— Ethel Greening Pantazzi, *Roumania in
light and shadow* (1909–1919)

Prefață

Noul proiect al Asociației Culturale Atelierele Albe, „Starea națiunii: Presa dinaintea intrării României în Primului Război Mondial și fotografii din arhiva Alexandru Mihăilescu”, prezintă printr-o formulă inedită viața românilor de la declanșarea Primului Război Mondial, în 1914, până la renunțarea la statutul de țară neutră a României și intrarea în prima mare conflagrație mondială, în 1916.

Volumul aduce în fața publicului, în anul 2018, când sărbătorim *Centenarul Marii Uniri a României*, fotografii de familie, documente de epocă și ilustrații ale presei vremii cu temerile și, mai ales, cu speranțele românilor în fața veștilor venite de pe front sau din cancelariile occidentale. Din presa vremii, românii aflau de partea cui trebuia să se înscrie România în monstruosul război care îi promitea atât de multe, dar, în același timp, constituia și o amenințare ne-maiîntâlnită.

Incursiunea pe calea imaginilor în această epocă extraordinară pentru țara noastră, care avea să ducă în scurt timp la Marea Unire, este cu atât mai interesantă cu cât urmărește marile evenimente prin prisma unei istorii de familie, a unor nume mari pe care cititorul sigur le va recunoaște printre paginile volumului de față.

Salut lansarea acestui album, la Slobozia, căci nu putea fi o ocazie mai potrivită decât *Anul Centenarului* pentru a ne aminti de trăirile românilor în preajma Primului Război Mondial, trăiri cu atât mai autentice cu cât aparțin nu neapărat unei istorii oficiale, ci unor albume de fotografie cu caracter personal, pentru prima dată scoase la suprafață pentru publicul larg.

Am speranța ca peste alți 100 de ani, când România va sărbători bicentenarul existenței sale, lumea să se fi păstrat în pace, iar viața oamenilor să fi avut parte de liniște, să fi fost beneficiara în bine a progresului tehnologic și economic și mai ales, să fi fost îndelung timp scutită de ororile războiului, de fricile și tragediile acestuia, de distrugerile și haosul pe care acesta este obișnuit să le provoace.

Andrei Pop,
Slobozia, septembrie 2018

Oglinzi în timp

Sunt destule modalități de sărbătorire a Centenarului, însă un mic omagiu adus familiei cu această ocazie reprezintă cea mai curată formă de respect adusă tradiției și rădăcinilor.

Într-o zi în care privim aproape orice cu o mică doză de efort, ne putem privi pe noi înșine într-o colecție de fotografie și documente istorice, materiale ce te invită să te oprești preț de câteva momente pentru a-ți crea o imagine documentată istoric a unor perioade agitate, dar foarte importante în contextul existenței unui număr cât mai mic de astfel de surse ce oferă informații de acest gen.

O colecție trecută prin la fel de multe evenimente precum cele pe care le reflectă. Primită cadou de la Maria Nicola Antoaneta Mihăilescu, mama posesorului, poartă observatorul în perioada de la sfârșitul secolului al XIX-lea, până spre anul 1920, afișând momente reprezentative din viața unor familii precum Bibescu, Cazimir, Jianu-Cesianu, Florescu, Miclescu, Mihăilescu, Oteteleșanu, Pantazzi și Racovitză-Cehan.

Expresii ce însumează toate greutățile vremii, portrete realizate în confortul unei case departe de front, grupuri de prizonieri sau fețe festive, zeci de oameni ce și-au lăsat amprenta în timp asupra acestui popor formează împreună o reflexie a societății noastre, de unde ne putem înțelege mai îndeaproape originile.

Detalii despre parcursul acestora găsim în numărul 2 al revistei *Gazeta Ilustrată*, apărut în decembrie 1914: știri despre cum războiul își pune deja amprenta pe toate paturile societății, despre cum frontul devine principalul subiect, iar evenimentele importante din viața unui om se petrec acum departe de casă: „Noaptea Învierii în tranșeele românilor de peste munți”. De asemenea, atmosfera vremurilor poate fi simțită și în fotografii documentare precum cea din incinta Spitalului militar al Corpului 4 de Armată din Iași.

Alături de alte reviste puse la dispoziție de Mihail G. Ștephănescu, istoric și colecționar ce contribuie la volumul colecției, formează un tablou sugestiv,

atât al perioadei antebelice, cât și al vremurilor în care România participă activ la conflagrație.

Poveștile din spatele fiecărei fotografii, ori transpunerea integrală a anumitor articole și explicațiile necesare, ar alcătui un volum de sine stătător, însă putem menționa câteva detalii despre anumite fragmente de viață reprezentative.

Două dintre fotografiile prezente ne înfățișează episoade din viața familiei canadiene Pantazzi, apărută în România în contextul Primului Război Mondial.

Colonelul Joseph Boyle, prietenul Reginei Maria, participă în perioada martie-aprilie 1918 la eliberarea a 92 de ostateci români din Odessa, Feodosia și Sevastopol, printre care se afla și comandorul Basil (Vasile) Pantazzi, împreună cu o serie de alți demnitari români aflați și ei în captivitate, schimbați la Sulina contra a 73 de militari ruși, prizonieri ai Armatei Române. În strânsă legătură, o altă imagine ne oferă un rar moment festiv pentru evenimentele din acea perioadă: un banchet organizat la Iași în cinstea aceluiași brav colonel și a fericitei ocazii, mai târziu personaj de carte în scrierile lui Jack London. Contra-amiralul Pantazzi, născut la București în anul 1871, servește mai multe funcții în Marina Militară Română, una dintre acestea chiar pe Bricul Mircea.

Rolul acestuia în debutul relațiilor diplomatice dintre România și Canada îi este intermediat de I.I. Brătianu, la dispoziția căruia Pantazzi conduce misiunea consulară a României în Statele Unite și Canada, începând cu 1 iulie 1919. Din 28 octombrie începe să funcționeze Biroul de pașapoarte, iar la 1 decembrie al aceluiași an, este transformat în Consulat Onorific al României la Montreal.

Între documentele de familie și portrete le găsim și pe cele ale Alexandrinei și Alexandru Racovitză. Acesta din urmă fiind membru al familiei activ în evenimente automobilistice interne și internaționale, participă în prezența viitorului Rege Ferdinand I la inaugurarea sediului A.C.R (Automobil Clubul Român) din casa socrului său, Nicolae Cesianu. Astăzi, imobilul este cunoscut ca Palatul Racoviță-Cesianu, printre alte reședințe de renume ale acestei familii numărându-se și sediul Academiei Române.

Având însă o și mai strânsă legătură cu războiul, Alexandru se înrolează voluntar în Primul Război Mondial, fiind rănit în luptele de la București și Oituz (Atacul Cămășilor Albe). A fost înaintat la gradul de sublocotenent în rezervă, în timpul războiului, și a fost decorat cu: Medalia Bărbăție și Credință cl. I, cu ordinele Coroana României și Steaua României cu panglică de Virtute Militară, Crucea de război franceză și italiană. A fost medaliat la Inter-Allied Games de la Paris, în 1919. A dorit să se înroleze voluntar și în cel de-al Doilea Război Mondial, dar a fost refuzat din cauza vârstei înaintate, 56 de ani.

Pe drumul acestor file de album prin istorie ne întâlnim inclusiv cu reprezentanți de seamă ai familiei Cesianu, ce au participat la evenimente și mai importante din istoria noastră.

Stan Cesianu ia parte, în calitate de deputat, la Mica Unire, adunarea de la 1859 ce pune bazele României moderne. Tatăl lui Nicolae Cesianu completează un cerc încărcat de povești ale unor vremuri ce nu merită uitare.

Elite profesionale ce fac parte din patrimoniul intelectual al României au contribuit enorm la conturarea caracterului acestui popor înainte de instaurarea regimului comunist. Este datoria noastră să le păstrăm în amintire vii, prețuind fiecare document ce atestă memoria unor modele demne de urmat.

În acest scop, materialele au făcut parte din Harta Senzorială a Bucureștiului, un tur ghidat performativ care poartă privitorul prin locuri din București cu povești memorabile, relevante pentru trecutul orașului. Cadru în care domnul Popescu Mario-Cezar intră în contact cu colecția familiei Mihăilescu și al cărui interes a făcut posibilă organizarea expoziției de fotografie *Starea națiunii: presa dinaintea intrării României în Primului Război Mondial și fotografii din arhiva Alexandru Mihăilescu*, la Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea” din Ialomița.

Astfel de inițiative, împreună cu alte evenimente și proiecte culturale ce fac parte din dosarul de candidatură al Bucureștiului la titlul de Capitală Europeană a Culturii în anul 2021, trebuie să onorate, pentru a simți puțin ce înseamnă această sărbătoare națională.

Alexandru Ștefan Mihăilescu și Mihai Caraman,
București, octombrie 2018

Despre război, amintiri cu oameni și gazete

Despre războaiele trecute învățăm din cărți, în manualele de istorie fiecăruia fiindu-i dedicat un capitol întreg cu cronologii, bătălii, state beligerante, teritorii implicate, numere și statistici. Dar cum s-a văzut și s-a trăit oare un război în care se „încaieră toate neamurile lumii“, așa cum a fost Primul Război Mondial, în casa unor oameni din România și ce urme ale acestuia au mai rămas peste 100 de ani?

Într-o casă din București am găsit un posibil răspuns printr-un fragment de viață trăită, între finalul secolului al XIX-lea și până în anul al XVIII-lea după 1900, de o familie mare de români, oameni cu carte și stare [1]. Fragmentul de viață l-am recuperat, la început, cu fotografiile și portretele oamenilor aceluși timp trecut, care au apărut cu poveștile lor cu tot sub ochii noștri, cei de astăzi, apoi prin ziarele pe care le citim noi așa cum le-au citit și ei, chiar în acel arc de timp. Această carte este despre oameni din Regatul României și despre felul în care au trăit și citit ei războiul, începând din anul 1914.

Alexandru Ștefan Mihăilescu, proprietarul colecției de fotografie și documente de familie, ne-a făcut cunoștință cu rudele sale. Pe o masă mare din salonul casei, portretele frumos așezate și povestite s-au transformat într-o istorie a unei familii mari cu toate neamurile înrudite: Jianu-Cezianu-Cesianu, Racovitză, Florescu, Miclescu, Mihăilescu, Cazimir, Pantazzi, Ghika. Așa am făcut cunoștință cu Alexandrina și Alexandru Racovitză. De la interlocutorul nostru am aflat că:

Alexandru Racovitză s-a înrolat voluntar în Primul Război Mondial, a fost rănit în luptele de la București și Oituz, a fost înaintat la gradul de sublocotenent în rezervă, în timpul războiului, și a fost decorat cu: „Medalia Bărbăție și Credință cl. I”, cu ordinele „Coroana României” și „Steaua României cu panglică de Virtute Militară” și „Crucea de război franceză și italiană”. A dorit să se înroleze și în cel de al doilea Război deși avea deja 56 de ani. [2]

Pe o pagină de album, cu fotografii lipite și cu note scrise de mână în limba engleză, am întâlnit un grup mare de oameni și câteva indicații de nume: Col. Boyle, Amiral Pantazzi [3]. Domnul Mihăilescu ne-a spus povestea filei de album legată de un moment istoric care a avut loc în anul 1918.

Familia Pantazzi apare în lumea românească în contextul Primului Război Mondial. Comandorul Basil (Vasile) Pantazzi, aflat în prizonierat la Odessa a fost eliberat, împreună cu o serie de alți demnitari români aflați și ei în captivitate, de către bravul canadian, colonelul Joseph Boyle, prietenul Reginei Maria.

Fotografiile prezintă acel moment al eliberării românilor prizonieri și banchetul organizat cu ocazia acestui eveniment, la Iași. Ethel Greening Pantazzi, soția lui Basil venită de pe continentul american, a publicat o carte despre perioada antebelică și despre anii de război din România și intitulată: *Roumania in light and shadow (1909–1919)*. Ethel povestește aici despre soțul său care a fost trimis să se ocupe de proviziile pe care Rusia le promisese României, ca aliată în război [4]. Surprins de împrejurările revoluției bolșevice, acesta a fost arestat în primăvara anului 1918 împreună cu alți 91 de români [5]. Prizonierii au fost duși în port pe un vapor, colonelul Boyle furând vasul de sub nasul

soldaților roșii, iar la 1 aprilie 1918 vasul a ajuns la Sulina cu prizonierii români la bord. Colonelul Boyle a fost un personaj al timpului său, dar și al unui roman al scriitorului Jack London. Începutul de an 1919 l-a găsit pe Basil Pantazzi la Conferința de pace de la Paris, de unde, la 1 iulie, a plecat, din dispoziția lui I.C. Brătianu, „trimis în misiune specială în Statele Unite pentru stabilirea naționalității și repatrierea emigranților români din Transilvania, aflați în America” (Monitorul Oficial nr. 82 din 29 iulie 1919), conducând misiunea consulară a României în Statele Unite și Canada [6, 7].

Atunci când Alexandru Racovitză s-a înrolat voluntar, ziarul *Punch magazine*, într-un poster de propagandă descoperit în arhiva digitală a The Library of Congress [8], saluta printr-un dialog între două personaje princiare, decizia României de a se alătura Antantei:

Kaiser: "So you, too, are against me! Remember, Hindenburg fights on my side" King of Roumania: "Yes, but freedom and justice fights on mine" US LIBRARY OF CONGRESS [8]

În cele povestite mai sus am adus în discuție perioada august 1916–1918, în care România este pe rând țară beligerantă, în stare de armistițiu, necombatantă și din nou beligerantă în Primul Război Mondial. Ce s-a întâmplat însă în viața de zi cu zi a oamenilor din această familie, cu ale căror portrete ne întâlnim în expoziție, în perioada iulie 1914 și până în vara anului 1916, timp în care România a fost țară neutră? Cum s-a insinuat războiul în viața acestora? La aceste întrebări am primit de la Alexandru Mihăilescu colecția de ziare păstrate de familie din perioada 1900–1916. Răspunsuri vom găsi *citind cu ochii noștri ceea ce ei au citit cu ochii lor*, ne-a sugerat domnul Mihăilescu.

Am ales din colecția de reviste a familiei Mihăilescu numere din revistele *Gazeta Ilustrată* apărute în perioada iulie 1914–1915 și *L'illustration* din 1916. Așadar, întorcându-ne la portretele prezentate în acest catalog, să vedem despre ce îi informa Gazeta cu numărul 30, anul III, pe aceste doamne și pe acești domni, la data de 5 iulie 1914. Pe prima pagină apare un desen și titlu „Doliul Împăratului Franz-Iosef”.

Știrea și-a făcut loc pe prima pagină, dar și la pagina 13 a gazetei, cu un articol despre orfanii arhiducelui Franz-Ferdinand. Însă, pe aceeași pagină, găsim împreună articole, reclame, bancuri, fotografii mondene.

Deja, după numărul 33 al Gazetei, un război își face loc în pagina 5: „Războiul Austro-Sârb. Distrugerea Belgradului prin bombardare”, iar pagina 11 este dedicată știrilor despre „praful de pușcă”, „războiul european”, „conflagrația europeană”. Știrile despre război câștigă în scurt timp primele pagini ale gazetei, cu rubrici din ce în ce mai ample.

Numărul 37 al revistei din luna august 1914 este invadat de război de la prima pagină sub forma „triumfului lui Marte”, nu doar cu știri de pe front, dar și cu articole despre „profeții” și întrebări despre durata războiului care a produs deja consecințe, așa cum notează jurnalistul despre „dezastrul economic provocat de ostilități în decurs de o lună”.

Numărul 50 prezintă și el, de pe prima pagină, dezastrul uman provocat de război, iar la pagina 2 este inserat un prim banc în care se pune în discuție statutul neutru al României în acest conflict:

Chelnerul: *Ce beți, domnule: vin de Rhin sau șampanie?*

Clientul a ales un vin de Drăgășani „curat” pentru a respecta neutralitatea țării. Bancul apare înconjurat de articole despre război, soldați și o reclamă la siropul „Racovitza” „sănătos pentru sângele copiilor”.

Numărul 2, anul IV, din luna decembrie 1914 al Gazetei este acaparat de război, iar la pagina 8, într-un mic banc, apare sugestia înrolării ca „voluntar de război” ca „soluție” pentru neplata chiriei. În următorul număr, apărut chiar după Crăciun, se enunță clar cititorului: „diferențele înălțătoare între războaiele de astăzi” față de cele din trecut și anume: „dragostea de țară” și dorința de a o

vedea „mai mare și mai puternică“. Primăvara anului 1915 aduce și semnele războiului în moda de primăvară de la Paris, prezentată cititoarelor din România la pagina 5 a numărului 7 al Gazetei, apărut chiar la 24 ianuarie.

Pe 11 aprilie 1915, în numărul 18 al revistei, citim știri despre războiul intrat în viața privată și chiar despre căsătoriile care au loc pe linia frontului. Pe aceeași pagină 2 se relatează de la Arad despre „Noaptea Învierii în tranșeele românilor de peste munți“. La pagina 5 într-o fotografie de grup îl vedem pe generalul Prezan înconjurat de militarii împreună cu care vizitează „Spitalul militar al Corpului 4 de Armată din Iași“.

În „2 Maiu 1915“, războiul este deja descris ca „viață trăită în tranșee“, impunându-se ca o stare de normalitate. Războiul ocupă și cele din urmă rânduri din Gazetă, la pagina 11, „Efemeridele“, încheindu-se cu o relatare despre „Vitejia animalelor“:

Într-un fort, erau înaintea războiului porumbei pe acoperișuri, găini în curte, o pisică la cantină. La primele obuse porumbeii se sperie și dispar, se ascund în fundul cotețului, pisica se pitește în pivniță. Fortul a suferit o bombardare intermitentă de opt zile. Dar cu mult înaintea sfârșitului, animalele se deprinseseră. Porumbeii pe acoperișul lor, găinile în curte și pisica pretutindeni, rămâneau complet indiferenți la zgomot și primejdie.

Putem spune, citind paginile acestei Gazete Ilustrate, că și oamenii din România s-au deprins cu războiul înaintea intrării României în „încăerarea neamurilor” ca țară beligerantă, în luna august 1916.

Expunerea la „bombardamentul intermitent” mediatic i-a introdus chiar în teatrul războiului din vara anului 1914.

În general, presa preferă să redea știri de pe scenele diplomatice, cu titluri sugestive și cu mare priză la public despre principalele bătălii. [...] Franța are cea mai bună imagine dintre toate statele combatante, și este prezentă în cotidian, spre deosebire de Anglia care nu stârnește un număr egal de pasiuni, în ciuda prezenței unei prințese britanice extrem de carismatică [9].

Ultimul ziar din colecția familiei din București, *L'illustration. Journal Universel*, numărul 3828, apărut la Paris la 15 iulie 1916, face publicitate protezelor, „membre artificiale”, pentru invalizi de război, dar și ceasului „Omega” purtat

la mână de un soldat de pe front, împreună cu sloganul: *Pour sa sécurité, on a besoin de connaître l'heure exacte, le jour et la nuit.*

Peste doar o lună de la apariția acestui număr de ziar și protagoniștii nostri români aveau nevoie să cunoască ora exactă. Ca-n visul româncei, povestit de Ethel Pantazzi, au apucat fiecare de câte un capăt al unui sul de in, care s-a dovedit a fi fără cusur și așa mai departe.

NOTE

- [1] Fondul Alexandru Ștefan Mihăilescu: *Gazeta Ilustrată*, București, Anul III-IV, 1914-1915 și *L'illustration, Journal Universel*, Paris, Nr. 3828/15 Juillet 1916, colecție de fotografie și documente de familie.
- [2] Familia Racovitză, Colecția Familia Cesianu-Racovitză, disponibilă la adresa: <http://www.cesianu-racovitza.ro/racovitza/>, accesată la data de 20.09.2018.
- [3] Familia Pantazzi, Colecția Familia Cesianu-Racovitză, disponibilă la adresa: <http://www.cesianu-racovitza.ro/vasile-pantazzi/>, accesată la data de 20.09.2018.
- [4] Pantazzi Greening, Ethel, *România în lumini și umbre (1909–1919)/Roumania in Light & Shadow*, București, Humanitas, 2015.
- [5] Nazaria, Sergiu și Stepaniuc, Victor, *Apariția problemei basarabene în relațiile internaționale*, în *Revista moldovenească de drept internațional și relații internaționale*, nr. 4/2010, Chișinău, 2010, p. 149, Nota 123.
- [6] Arhiva ziarului *Adevărul*, disponibilă la adresa: <https://adevarul.ro>, accesată la data de 20.09.2018.
- [7] Arhiva blog a scriitorului Stelian Tănase, disponibilă la adresa: <https://www.stelian-tanase.ro>, accesată la data de 20.09.2018.
- [8] Colecția digitală, Library of Congress, Photo, Print, Drawing, *Rumania's Day*, disponibilă la adresa <https://www.loc.gov/collections/>, accesată la data de 20.09.2018.
- [9] Șmigur, Alina-Oana, 1915: *Opinia publică și imaginea beligeranților în România vechiului regat*, Universitatea din București în *Astra Sabesiensis*, nr. 2/ 2016, Cluj-Napoca, Argonaut, 2016, p. 34-47.

Cristina Irian, Asociația Omnia Photo
București, octombrie 2018

Planșe

Planșa I	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul III, numărul 30, pagina 1, 5 iulie 1914	22
Planșa II	— — — pagina 13	23
Planșa III	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul III, numărul 34, pagina 5, 2 august 1914	24
Planșa IV	— — — pagina 11	25
Planșa V	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul III, numărul 37, pagina 1, 23 august 1914	26
Planșa VI	— — — pagina 2	27
Planșa VII	— — — pagina 3	28
Planșa VIII	— — — pagina 7	29
Planșa IX	— — — pagina 8	30
Planșa X	— — — pagina 9	31
Planșa XI	— — — pagina 10	32
Planșa XII	— — — pagina 11	33
Planșa XIII	— — — pagina 13	34
Planșa XIV	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul III, numărul 50, pagina 1, 22 noiembrie 1914	35
Planșa XV	— — — pagina 2	3
Planșa XVI	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul IV, numărul 2, pagina 1, 20 decembrie 1914	37
Planșa XVII	— — — pagina 2	38
Planșa XVIII	— — — pagina 3	39
Planșa XIX	— — — pagina 8	40
Planșa XX	— — — pagina 9	41
Planșa XXI	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul IV, numărul 3, pagina 1, 27 decembrie 1914	42
Planșa XXII	— — — pagina 2	43
Planșa XXIII	— — — pagina 8	44
Planșa XXIV	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul IV, numărul 7, pagina 1, 24 ianuarie 1915	45
Planșa XXV	— — — pagina 5	46
Planșa XXVII	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul IV, numărul 18, pagina 2, 11 aprilie 1915	48
Planșa XXVIII	— — — pagina 5	49
Planșa XXIX	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul IV, numărul 21, pagina 1, 2 mai 1915	50

Planșa XXX	<i>Gazeta Ilustrată</i> , anul IV, numărul 21, pagina 4, 2 mai 1915.	51
Planșa XXXI	—»— pagina 5.	52
Planșa XXXII	—»— pagina 10.	53
Planșa XXXIII	—»— pagina 11.	54
Planșa XXXIV	<i>L'illustration</i> , numărul 3828, pagina 1, 15 iulie 1916.	55
Planșa XXXV	—»— pagina 2.	56
Planșa XXXVI	—»— pagina 11.	57
Planșa XXXVII	—»— paginile 32–33.	58
Planșa XXXVIII	—»— pagina 35.	60
Planșa XXXIX	Georges Valentin Bibescu și Alexandrina Racovitză la intrarea unei case din <i>Mogoșoaia cca. 1900–1904</i>	61
Planșa XL	Colonelul Boyle cu oficiali (Nestor Chircu, amiralul Pantazzi, col. Vivescu) în mijlocul prizonierilor eliberați de la <i>Odessa, 1918</i>	62
Planșa XLI	Participanții la banchetul în onoarea colonelului Boyle. <i>Iași, 1918</i>	64
Planșa XLII	Alexandrina Racovitză.	65
Planșa XLIII	Jean (Ion) Florescu în uniformă militară.	66
Planșa XLIV	Alexandrina Racovitză și Margareta Miclescu (născute Cesianu). <i>1901</i>	67
Planșa XLV	Dumitru (Mitică) Florescu.	68
Planșa XLVI	Maria Cesianu (născută Florescu).	69
Planșa XLVII	Constantin Cesianu (soțul Elenei Cesianu).	70
Planșa XLVIII	Elena Cesianu (născută Brăiloiu).	71
Planșa XLIX	Nicolae și Maria Cesianu (primii din stânga). <i>Lacul Sărat, 1886</i>	72
Planșa L	Natalia (născută Filodor) și Alexandru Florescu.	73
Planșa LI	Șerban și Ionel Oteteleşanu.	74
Planșa LII	Margareta Miclescu și Alexandrina Racovitză (născute Cesianu). <i>București, 1903</i>	75
Planșa LIII	Nicolae Cesianu (soțul Mariei Cesianu).	76
Planșa LIV	Teodor Florescu. <i>București, cca. 1883–1884</i>	77
Planșa LV	Alexandrina Florescu, Maria Cazimir (născute Mihăilescu), Maria Florescu (căsătorită cu Nicolae Cesianu), Teodor, Dumitru, Alexandru (căsătorit cu Natalia Filodor).	78
Planșa LVI	Permisul de conducere al lui Alexandru Racovitză. <i>Viena, 23 mai 1925</i>	79

Anul III, No. 30

Numărul 30 bani

5 Iulie, 1914

Gazeta Ilustrată

ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HÂRTIE DE LUX

Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOI
EDITURA SOCEC & CO. BUCUREȘTI

APARE IN FIECARE SÂMBĂTA
Redacția și Administrația: Calea Victoriei, 2

DOLIUL ÎMPĂRĂTULUI FRÂNZ-IOSEF

Bătrânul monarh, cu ochii plini de lacrimi, în fața sicriilor Arhiducelui Franz-Ferdinand și Ducesei de Hohenberg, expuse în capela Curții din Viena, în ziua înmormântării.

ORFANII ARCHIDUCULUI FRANZ-FERDINAND

Orfanii Archiducului Franz-Ferdinand în timpul unei excursii pe mare (de la stânga la dreapta): Prințesa Maximilian, Prințesa Sofia, Prințesa Ernest.

Jalnică e soarta micilor Prințipi Maximilian, Sofia și Ernest, copiii Archiducului Franz-Ferdinand și Ducesei de Hohenberg! De pe treptele tronului, unde s-au născut, iată-i dintr'odată, prin fulgerătura unui foc de armă, asvârliti în lături, departe, în obscuritate. Din copii de viitor stăpânitor al popoarelor împărăției austro-ungare, s-au trezit adevărați *paria* ai familiei habsburgice care, în orgoliul ei, îi repudiază, numai pentru că mama lor n'a fost Prințesă de sânge, deși în vîile lor curge cel mai pur din sângele aceluia Habsburgi.

Trăia seculară a acestora, îngenuchiată cu ani în urmă de amorul victorios al Archiducului Franz-Ferdinand, s'a răzbunat acum cu cruzime asupra celor trei nevinovate vîrstare ale nefericitelor victime ale atentatului dela Sarajevo.

Brutală, nelindurată, sălbatecă a fost această răzbunare: nici măcar mîngăierea nedisputată celui mai umil dintre muritori, aceea de a plînge în libertate pe părinții iubiți, nu le-a fost lăsată. Li s'a făcut celor trei orfani grația... de a li se da voiesă și rezeme fruntea pe cele două coșciuge, numai după ce se terminase probodul. Căci, pentru formalismul strîmt al Curții ar fi fost un sacrilegiu, ca progenitura unei căsătorii morganatice să plîngă alături de mîndrii Archiduci și Archiducese.

Nu mai un singur glas puternic s'a ridicat în favoarea lor, acela al Împăratului Wilhelm. Mîndrul Kaiser, desigur în intențiunea de a da o lecțiune celor dela Viena, a trimis orfanilor o îndușătoare telegramă de condoleanță. Cece mareașal Hofburgului n'a îngăduit bătrînului Franz-Josef, de a chema copiii la sine și a-i îmbrăbăta în marea lor restrîmă suferință, și-a permis în mod ostentativ Wilhelm II, indicînd că nu copiii lui Franz-Ferdinand trebuie să ispășească păcatul — dacă păcat a fost — că un Archiduce a culezat să înalțe până la sine pe o simplă contesă de Chotek.

Sărmanii orfani! Să piardă dintr'odată pe un tată și pe o mamă cari îi idolatrizară, iar la lovitură Destinului să se adauge lovitură unei mentalități medievale, a unui ostracism stupid și canibalic: din copii de viitor Împărat, să ajungă copiii nimănui, obiect de repulsiune și de batjocură pentru o familie din care fac parte prin originea lor.

Puteți
instanta-
re de la
Derby

Francei, înfățișînd diaceze creațiuni ale modei de vară, la Paris. Or li, printre numeroasele genuri de toalete exilate la această renaștere sportivă, și câteva de o reală femineitate artistică; cele mai multe însă, par a fi sinteza capriciului și a extravagantei.

Cugetări

Duşmănia e întotdeauna mai neprefăcută decît prietenia.

Nu e operă de artă care să fie răzută și de alții cu nebulă cu care o vede artistul care a creat-o.

Afacere splendidă

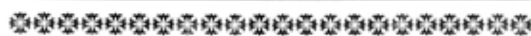
1. — Cum se arată întreprinderea ta?
2. — Strălucită. Am și angajat cîinci funcționari cu câte 4000 lei.
3. — Leafă pe an?
4. — Nu, caufiune.

VOIAGIURI RECOMANDABILE DE PLĂCERE ȘI DE RECREAȚIE

: Via : Spre DALMATIA :: ::
" VENETIA ȘI ANCONA
FIUME " ALBANIA ȘI GRECIA

Totdeauna călătorie plăcută și bine păzită de toate intemperțiile, pe vapoare confortabile și de prima categorie.
Informațiuni la toate agențiile Comp. de Wagons-Lits
Societatea de Navigație Ungară — Croația FIUME

GRANDS VINS

DE

CHAMPAGNE

□ □ □

PIPER-HEIDSIECK

Ancienne Maison HEIDSIECK Fondée en 1785

RĂZBOIUL AUSTRO-SĂRB

DISTRUGEREA BELGRADULUI PRIN BOMBARDARE

Declaraţiunea formală de război din partea Austro-Ungariei către Serbia a fost pe dată urmată de o bombardare a Belgradului, executată de bateriile din Semlin şi artileria monitoarelor de pe Dunăre.

În ruine, nici chiar palatele legaţiunilor străine n'ar fi fost cruţate; ar fi şi un mare număr de victime omeneşti.

Bombardarea aceasta, la prima vedere apare ca inutilă, de vreme ce Belgradul a fost complet evacuat, iar reşedinţa regală transferată la Nis. Austriacii n'aveau decât să debarce un detaşament de ocupaţiune şi oraşul, conform instrucţiunilor primite de municipalitate, s'ar fi predat.

În lumina explicaţiunilor ce s'au dat dela Viena, îndreptarea tirului artileriei asupra Belgradului ar fi fost motivat de conde-

Foto C. Ulrich. Lucu.

trupe la care au fost repartizaţi. — 2 şi 3. Două grupuri de români, maghiari, slovaşi, etc. din Bucureşti, aşteptând în faţa consulatului general să le fie rândul de a-şi primi folie de drum.

Bombardarea aceasta a ţinut câteva zile în şir, la intervale mai lungi ori mai scurte. În intenţiunea marelui stat-major al armatei austro-ungare pare a fi fost distrugerea oraşului, înainte de ocuparea lui de către trupele de debarcare. Dacă această intenţiune a fost sau nu realizată, în întregime sau numai parţial nu se poate şti la noi, dat fiind imposibilitatea aproape absolută de a se avea informaţiuni precise. — şi aceasta din cauza censurei extrem de severe din Viena şi Budapesta.

După toate probabilităţile, capitala Serbiei a suferit mari stricăciuni de pe urma exploziei marelui număr de obuze aruncate asupra ei. Aşa cel puţin sună telegrama circulară prin care d. l'assici denunţă Puterilor actul de agresiune al Austro-Ungariei, fără o p'calabilă înştiinţare a autorităţilor din Belgrad despre hotărîrea de a bombardă oraşul. Cartiere întregi ar fi prefăcute

raţiuni tactice: era necesară ploaia de foc aruncată asupra capitalei sârbeşti, pentru că există bănuială că la spatele ei s'ar fi concentrat o armată de apărare care, la intrarea inamicului, să-l întâmpine spre a-i opune o rezistenţă desperată. Comandamentul austro-ungar a voit să cureţe terenul, spre a putea cu mai puţine riscuri întreprinde operaţiunea de debarcare şi înaintare dela Belgrad în jos.

Acţiunea austriacilor a întâmpinat zile în şir mari dificultăţi, pe deoparte din pricina bateriilor de pe malul sârbesc al Dunării cari trăgeau asupra vrăjmaşului concentrat pe malul opus; pe de alta, din cauza deteriorării parţiale a podului de cale ferată care leagă Belgradul de Semlin. Căci, îndată după declaraţia de război, Sârbii au încercat să arunce în aer întreg podul, dar n'au izbutit decât să distrugă unul din picioarele lui.

Pedeapsa escrocului

H. — Şi care-i pedeapsa dată bancherului escroc X?
B. — A scăpat ieşin la tribunal, dar l-a taxat gras avocatul, că mai nu-i rămâne nimic.

Cugetări

Când n'ai răbdare să stai locului atunci când trebuie, nu ajungi niciodată departe şi cu folos pentru tine.

Nu ocroti pe nimeni prea mult, pentru că rişti ca ocrotitul să sfârşescă prin a lua aere de ocrotitor al tău.

Mulţi lucrează, dar puţin gândesc.

Laboratorul „PASTEUR“

autorizat prin concurs

Dr. T. BERNARD

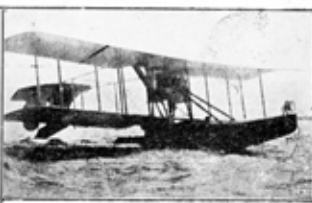
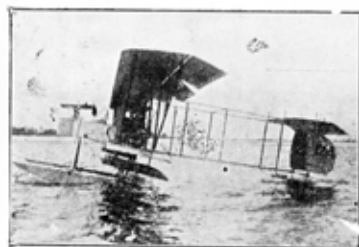
Analize medicale: Urine, spute, secreţiuni, sânge (sifilis) etc.

BUCUREŞTI, Str. Săririndar No. 12

TELEFON 427

Uniformele armatei austro-ungare (dela stânga la dreapta): Ulan din landwehr (armata teritorială), infanterist din landwehr-ul austriac, vânător din Bosnia, vânător din Austria, infanterist din Austria, infanterist din Ungaria, vânător imperial din Tirol, infanterist din Bosnia, infanterist al honvezilor unguri, husar în noua uniformă de campanie, husar, vânător, dragon, ulan și matelot.

1. În stânga, un aeroplan înarmat cu o mitralieră. — În dreapta, un aeroplan prevăzut cu un puternic proiector electric.

Aeroplanul în războiul european, care a izbucnit, e menit să aibă o lăruire colosală asupra mersului operațiilor militare. Avioanele armatei franceze, dacă ar fi să credem o telegramă necontrolată, au și pricinuit imense stricăciuni, nu atât în lagărele de concentrație germane cât în diversele puncte ale rețelei ferate strategice, care se resfiră ca un evantai și pe care urmează să se aducă, în câteva zile, trupele destinate să treacă frontiera franceză.

De actualitate

Praf de pușcă fără flacără. — Un tânăr chimist italian din Florența, Guido Fei, a inventat un praf de pușcă fără flacără. O comisiune de experți militari a făcut experiențe de laboratoriu, cari au dat rezultate esecelente. Zilele acestea experiențele se vor reînoui la exerciții de tir în timpul nopții, spre a se avea pe teren proba decisivă de absența flăcării în momentul descărcării puștei.

Pulberea cea nouă ar avea și un efect mai mare decât pulberile astăzi întrebuințate, sub raportul forței de propulsune a proiectilului.

Un alt avantaj e că pulberea Fei neavând flacără în momentul tirului, ia adversarului posibilitatea de a vedea, în timpul nopții, linia de bătaie a agresorului.

În sfârșit, e și avantajul că nefiind inflamabil, noul praf de pușcă se poate transporta fără risc de a exploda.

E vorba că Italia să se aprovizioneze de urgență cu cantități cât de mari din pulberea Fei.

Contele Bertchtold, cancelarul Austro-Ungariei, prin a cărui acțiune diplomatică s'a deslăntuit conflagrația europeană.

Servitoarele moderne

Bety (câte Net). — Ascultă, fă, mișcă și cadrele din loc, ca să crează cuscana că le-am șters de praf.

La Mica Publicitate

„De cănzare ieftin, din cauza mizeriei, două colone cu nenumărate indicațiuni de mijloacele unei rezezi îmbogățiri”.

Anul III, No. 37

Numărul 30 bani

23 August, 1914

Gazeta Ilustrată

ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HÂRTIE DE LUX

Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOL
EDITURA SOCEC & CO., BUCUREȘTI

APARE IN FIECARE SÂMBĂȚĂ
Redacția și Administrația: Calea Victoriei, 21

TRIUMFUL LUI MARTE

Zeul Războiului are un motiv de mare, imensă satisfacție: de când i se pomeneste numele, dela anticii greci și romani cari credeau în existența lui, până a noi, pentru cari nu e decât o figură de creațiune mitică, Marte n'a văzut adunându-se și invocându-l pe el aproape 30 milioane de oameni sub arme.

Marte, divinitate a războiului, fiu al lui Jupiter și Junonei, părinte al lui Romulus, are astăzi, în Europa ajunsă la apogeul civilizației, drept preoți erați trufași și puternici cari cu un fanatism sălbatec slujesc la altarele-i averse de sânge și vieți omenești.

Foto: C. Ulrich, Lucie.

Dela serbarea dată de societatea „Voința Românească”, cu prilejul botezului drapelului acestei asociațiuni de economie, împrumut, ajutor reciproc și mariaj. — Nașii drapelului au fost d-na și d. C. Milie, directorul ziarelor „Adevărul” și „Dimineața”. Președinte al societății e d. Ștefan Georgescu, iar președinte de onoare d. Nicolae Fleva.

PROFEȚII ÎN LEGĂTURĂ CU RĂZBOIUL

Ecident pentru toată lumea că de soarta groaznicului război deslășuit de Germania depinde și soarta acesteia, nu numai ca putere preponderantă dar, poate, și ca Imperiu european. Căci, e aproape sigur că, în caz de dezastru, confederația germană se va desface, nici unul din Statele mai mari cari o alcătuiesc astăzi n-are nimeni să-și lege destinele de capriciile și ambițiunile Prusiei.

De aceea, fără a crede în ele, socotim interesant să citim câteva din profețiile ce s-au făcut lui Wilhelm II... cu secole înainte de a se fi născut.

În primul loc e prezicerea unui călugăr Herman care a trăit acum creo 700 ani în mănăstirea Lehnin, de lângă Berlin. Dupa el a rămas un manuscris voluminos în care se găsește profeția cu încheierea Imperiului Hohenzollernilor, succesele împăratului Wilhelm I, bunicul actualului împărat, și sfârșitul dinastiei Hohenzollernilor cu împăratul care ca purta numele de Wilhelm II.

O altă profeție, tot despre sfârșitul dinastiei Hohenzollernilor, a fost făcută lui Wilhelm I de către un nonagenar norvegian. Bunicul lui Wilhelm II nu era pe atunci decât Rege al Prusiei. Întrebând pe crăciun, dacă va ajunge să domnească peste întreaga Germanie, acesta i-a răspuns afirmativ și i-a indicat și anul încoronării lui ca împărat. Pentru aceasta a luat data 1849, anul revoluției din Prusia, și a adunat numărul cu suma cifrelor lui, adică: $1849 + 1 + 8 + 4 + 9 = 1871$ — exact anul în care Wil-

helm I, Rege al Prusiei, s'a încoronat, la Versailles, împărat al Germaniei. La întrebarea când va muri, Wilhelm I primi răspunsul: 1898, — exact data morții lui. Vracii a luat anul 1871 și la acest număr a adăugat suma cifrelor lui:

$$1871 + 1 + 8 + 7 + 1 = 1898.$$

La a treia întrebare, până când va dura Imperiul German, norvegianul, pe baza unui calcul identic, a răspuns: 1913. La 1898 a adăugat suma cifrelor acestui număr:

$$1898 + 1 + 8 + 9 + 8 + 8 = 1913.$$

Prăbușirea dinastiei imperiale a Hohenzollernilor trebuie să se producă acum un an. Se știe că puțin a lipsit ca războiul european să izbucniască în 1913.

O călugăriță suedeză a prezis și ea marile războaie, urmat de sfărâmarea Imperiului german:

„Când Germania va fi mai mare, atunci se va prăbuși. Eu căd pretutindeni sânge și călă cazacilor cum se adapă în apele Elbei și Rinului”.

În 1762, un poet din Ucraina a prezis și el sfârșitul Imperiului German cu împăratul de astăzi: „Ultimul împărat al Germaniei va avea o mână paralizată și se va urca pe cal pe partea opusă”. E fapt notoriu că Wilhelm II are o mână paralizată.

Altruism de femei

Sotul. — Bine, Mândico, pe vremea asta de criză să cheltuiești 750 lei dintr'odată pentru zdrențe de toaletă? Atât de nesocotită în egoismul tău nu te credeam!

Nevasta. — Vezi, dacă vorbești în necunoștință de cauză! Eu — și egoistă! În factura aceasta figurează și șase perechi de ciorapi pentru tine. Mai spui că sunt egoistă?

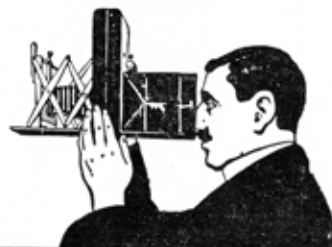
□ □ □

ARTICOLE DE VOIAGIU

SOCEC & Co
BUCUREȘTI

SOCEC & Co., BUCUREȘTI
Etajul I: SECȚIA DE GALANTERIE

„EURYPLAN“ ANASTIGMAT DUBLU
Obiectiv F: 6,8; F: 8,0; F: 8; F: 4,5
Kamerele sunt neîntrecute
Cereți Catalogul Nr. 89 gratis
SCHULZE & BILLERBECK, CÖRLITZ
Reprezentanța Generală pentru toată România: S. J. Benzal, București, Str. Carol 38

DE CE A PRIMIT FRANȚA RĂZBOIUL

Ca și indivizii, națiunile nu pot fi perfecte și fiecare își are cusururile ei particulare, caracteristice. Defecte are și națiunea franceză, marea națiune latină care stă nu numai în capul latinității dar și în acela al omenirii întregi prin comora ei de civilizație, prin escedentul cultural exercitat peste tot globul, prin jertfe aduse pe altarul emancipării neamurilor robite. Are defecte, dar are atâtea însușiri mari, că strălucirea lor lasă cu totul în umbră pe cele dinții și face ca Francezii să apară în lumina unei națiuni ideale, pentru că toată străduința lor e numai pentru idee și spre ideal.

Dela 1879, istoria Franței e o admirabilă înălțare de lupte și jertfe pe acest altar al ideilor și idealului. Pentru drepturile omului a sângerat întâiu Franța cu Marea Revoluție; pentru emanciparea celorlalte popoare și-a vărsat ea în urmă sângele. Pentru un ideal de pace și înfrățire și-a înăbușit ea glasul de durere după mutilarea de la 1870; pentru același ideal a făcut în ultimul moment sfârșit spre a evita groaznică înăbușare de neamuri la care azistăm astăzi.

Dacă totuși Franța s'a hotărât, resemnat ar fi mai just, să puie mâna pe armă, e că s'a văzut amenințată în însăși existența ei. Nu pentru un interes material, din spirit de rivalitate ori mână de a cuceri teritorii se războiește astăzi Francezul, ci tot pentru o idee și un ideal: ideea patriei, idealul de libertate și siguranța pentru națiunile mai mici expuse apetiturilor celor puternici.

Franța n'a provocat, n'a dorit războiul, dar l-a primit atunci când l-a fost impus. Iar națiunea franceză — arătată până mai ieri de adversari ca quintesență a frivolității — smulge astăzi până și admirațiunea vrăjmașului, prin seriozitatea, hotărârea bărbătească, eroismul cu care luptă sub drapelul pe care e înscrisă deviza: Libertate pentru noi; Libertate și Lumină pentru alții.

E un spectacol măreț acela pe care-l oferă Franța de azi

Garilantul onoarei, mândriei și integrității Franței — un soldat pe linia de apărare a Voegilor, într-o atitudine de neînfrântă hotărâre, ca și cum ar striga înamicului: Inapoi, pe aici n'ai să treci!

Franța până ieri atât de divizată prin frământările politice interne: Franța de astăzi ne oferă priveliștea unei națiuni unitare, din care au dispărut toate nuanțele, în care toți fiii, dela monarhismul adversar ireductibil al Republicii, la anarhistul dușman neîmpăcat al societății, își unesc glasul într-o unică, formidabilă aclamare: Trăiască Franța!

Pentru că toți au un ideal, acel al înălțării cât mai sus a numelui de Francez, nume care peste tot globul e ca un stindard de libertate, înfrățire, civilizație și progres pe tărâmul cultural și economic.

Gazeta Ilustrată

RAZBOIUL PE APA

Războiul actual e cel mai mare, mai groaznic din câte au avut de înregistrat până acum analele omenirii, nu numai prin fantasticele cifre ale efectivelor de uscat, dar și prin proporțiile colosale, grandioase pe care le va avea opera de distrugere pe apă. Cele mai puternice flote ale Europei sunt în acest moment concentrate, spre a se arunca una asupra celeilalte, cu unica țintă de a trimite în fundul mărilor cât mai multe din unitățile adversarului. Și dacă războiul naval se va sfârși, poate, cu un dezastru pentru forțele germane și austriace, e de contat și cu gravele pierderi pe cari nu se poate să nu le sufere și flotele aliate engleză, franceză și rusă.

În deosebi contează formidabilele escadre britanice și franceze cari — lucrul nu e tăgăduit nici la Berlin — stăpânesc astăzi Marea Nordului și Marea Mediterană. O a doua întâlnire serioasă a și avut loc în apropierea insulei Heligoland, unde co-vascularitate forțe britanice au surprins și atacat o flotă germană, distrugându-i patru crucișătoare. Prima întâlnire a avut loc cu vreo zece zile înainte, când es-cadra mediterană a Franței a bombardat o divizie navală austriacă, scufundându-i patru unități.

În războiul acesta naval, care abea se schitează, am și avut de înregistrat un episod extrem de dramatic: vasele germane „Goeben” și „Breslau” — aceleasi cari azi se află sub pavilion turcesc — au reușit să treacă strâmtoarea de Messina și să se strecoare printre forțele coalizate anglo-franceze, în timp ce echipajele lor cântau imnul național german „Deutschland, Deutschland über Alles”... E aci o probă nu numai de o rară abilitate din partea comandanților celor două crucișătoare, dar și de o temeritate care îmbracă forma cea mai luminoasă a

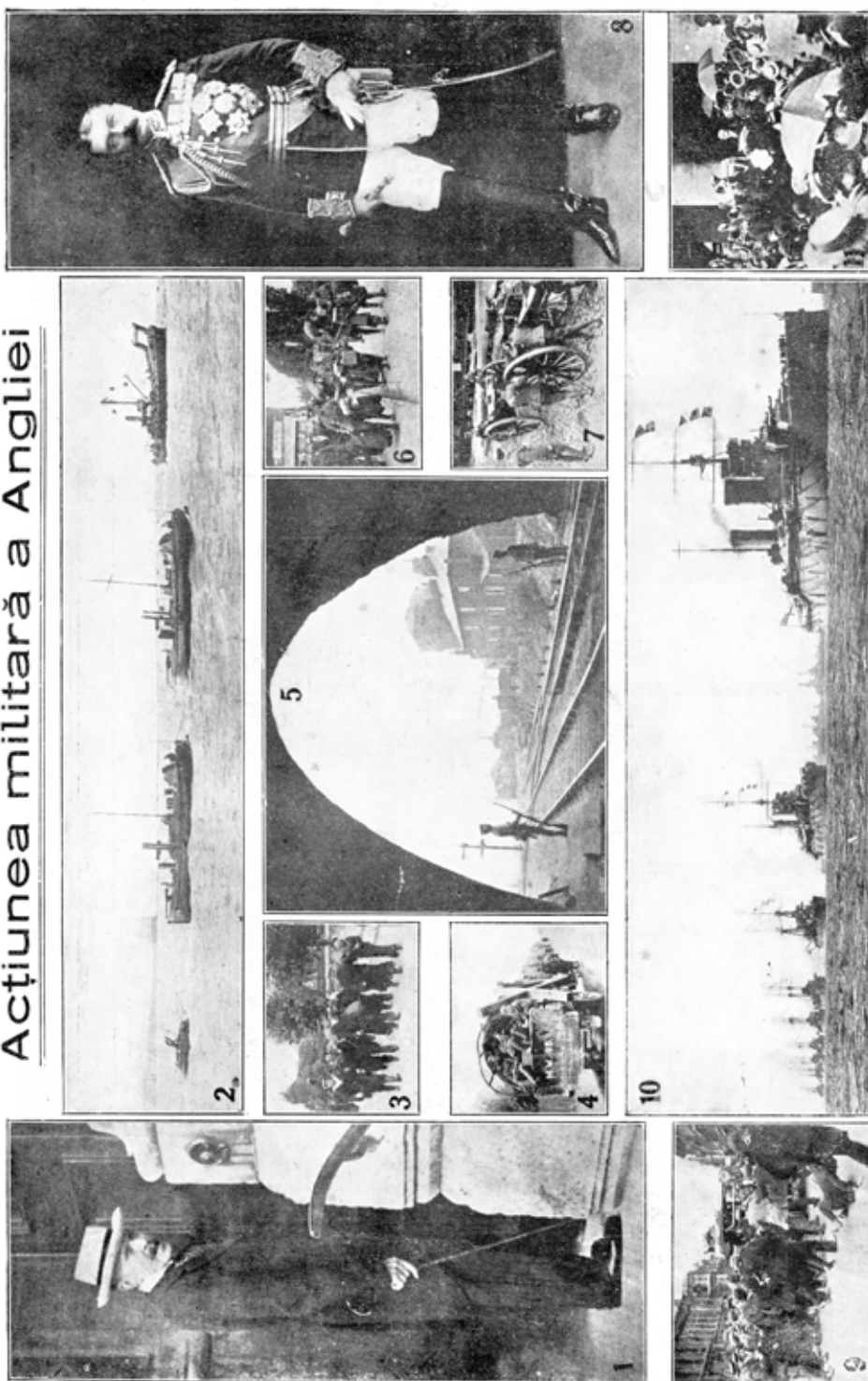
Un submarin german în recunoaștere în apele engleze, în apropiere de coastele Scoției.

eroismului. Să riști o picire aproape sigură și să înfrunți moartea cântând — nu e ceva obicinuit nici chiar în vremurile anormale ale războiului, când noțiunea de viață pierde atât din valoarea ei...

Un raid care a făcut senzație și a zmulș și adversarului un strigăt de admirațiune, e cel executat de un submarin german care, părăsind postul de pază din apropierea coastei, s'a aventurat în apele engleze, până la coastele Scoției. A fost o recunoaștere care a folosit mult escadrei germane, căci a putut să ia din timp măsuri spre a se pune, dacă nu în totalitatea ei, în bună parte însă, la adăpostul unei agresiuni din partea vrăjmașului.

Un alt act de îndrăzneală e acela al micului vapor „Königin Luise”, care, în chiar primele zile ale ostilităților, a înaintat până în apropiere de gura Tamisei unde a așezat mine. Rezultatul acestui raid a fost atacarea și scufundarea bastimentului german de către o flotă de torpiloare engleze, dar și pierderea unui crucișător britanic, care se lovea de una din minele puse de „Königin Luise”.

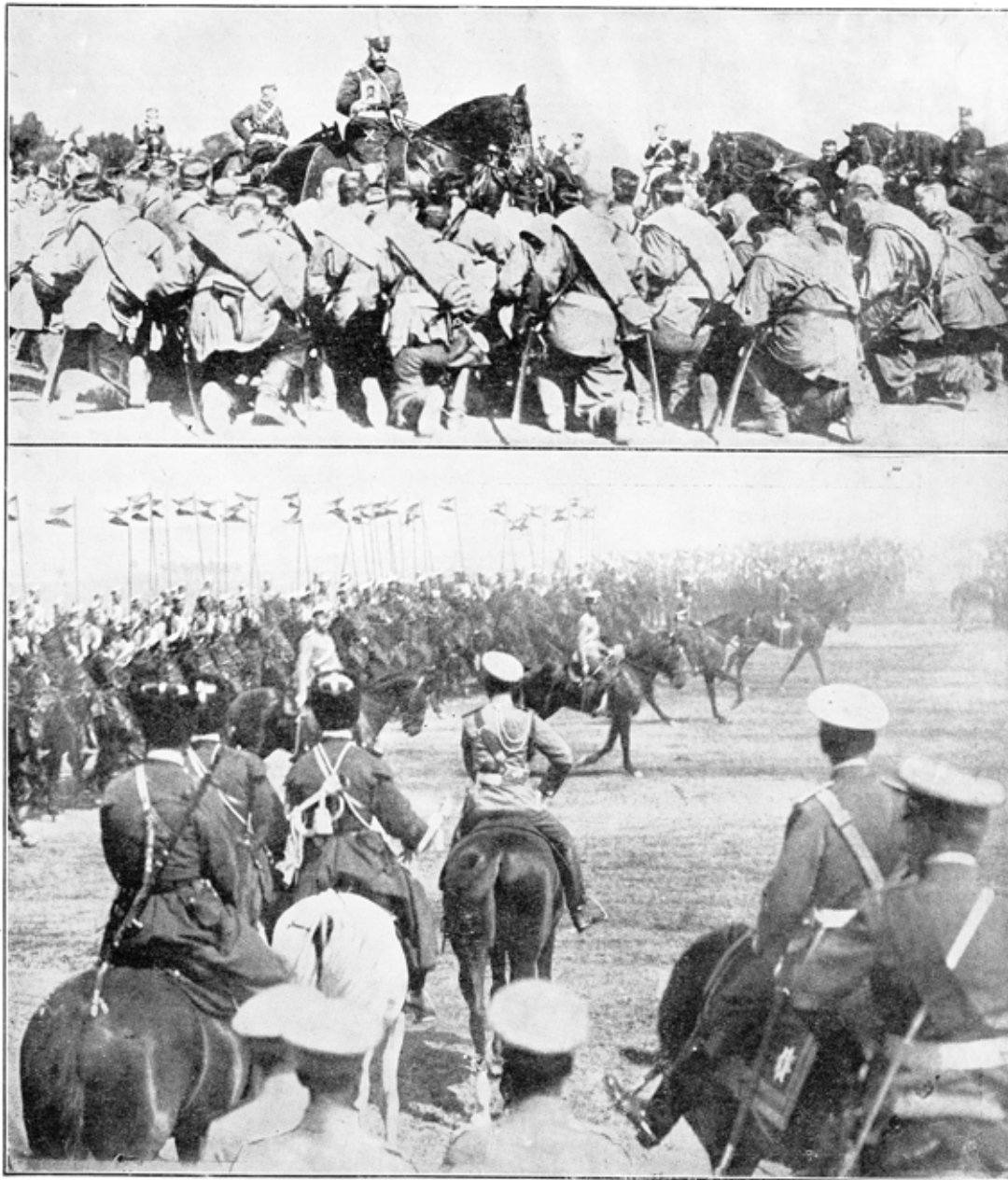
Acțiunea militară a Angliei

1. Prințul Liebowitzky, fostul ambasador al Germaniei la Londra, la intrarea lui Foreign-Office (Ministerul de Externe englez), unde a fost să primească răspunsul la oferta Germaniei. — 2. Vasul de război care apără gura Taniei, deci accesul Londrei. — 3. Rezervații din regimentele de dragoni ai gardiei. — 4. Transportarea unui aeroplan cu un camion-automobil. — 5. Paza liniei ferate care duce la unul din porturile militare ale Angliei. — 6. Rezervații din regimentele de dragoni ai gardiei. — 7. Artileria de câmp engleză. — 8. Feldmaresalul Lord Kitchener, noul ministru de război al Angliei. — 9. Automobilul primului-ministru Asquith, aslat de mulțime, în momentul când seful guvernului vine la Camera Comunelor, spre a citi declarația de război contra Germaniei. — 10. O escadră de cruciatore engleze din Marea Nordului. — 11. Citirea proclamației de război la bursa din Londra.

La început de împărțire a Olandei și a coloniilor franceze, Anglia, cu un gest de indignare, a răspuns prin arborarea mobilizării generale a forțelor sale de uscat și de apă și declarația de război. Intrarea în acțiune a Marii-Britanii a re-lus cu mult șansele de victorie de care Germania era avoropie sigură, dar fiind preparate făcute în vederea unei agresiuni prin surpriză contra Franței. Kaiserul are azi de contat cu cârmă sa prinț George V, care e hotărât să-l combată până în plazele albe.

Forța care inspiră teamă Germaniei: ARMATA RUSEASCĂ

Sus: Țarul Nicolae II (X) ținând o icoană în mână, își binecuvintează trupele la plecarea pe câmpul de luptă. — Jos: Țarul trecând în revistă cavaleria în momentul trimiterii ei la frontieră.

Cu siguranța victoriei s'a aruncat Germania asupra Franței — și aceasta pentru că pe deoparte contează pe superioritatea sa numerică, iar pe de altă pe a-mirabilă-i pregătire pentru acest război la care zi și noapte s'a gândit timp de 43 ani. Na însă aceeași e starea sufletească a Kaiserului când își întoarce privirea spre Răsărit, unde are de furcă — și încă mult — cu scumpul său căr primar, Țarul Nicolae II. Acolo situația e schimbată: dela ofensiva din primul moment, Germanii au fost nevoiți să bată în retragere, fiindându-se mereu în defensiva, în vreme ce Rușii înaintază cuceritori. E o forță extrem de redutabilă armata rusească și în ea stă marea Franței și Angliei, spre a mai ușura presiunea stricitoare exercitată de Germania pe frontul de Vest.

BOMBARDAREA BELGRADULUI

S-a împlinit luna de când Austriicii au început bombardarea Belgradului, și cu toate acestea orașul se menține încă și nici vorbă n'a fost până acum de o tentativă serioasă din partea inamicului

1. Populațiunea rămasă în Belgrad privește de pe mal la lumina aruncată asupra podului de pe Sava (care leagă orașul de Semlin) de către un puternic proiector al armatei austro-ungare. — 2. Panoramă orașului Belgrad. — 3. Un monitor austriac pe Dunăre, în fața Belgradului.

de a-l ocupa. E că artileria sârbească ripostează cu vigoare la atacurile de pe malul opus al Dunării și face foarte dificilă, dacă nu chiar imposibilă, o even- de trupe, sub protecția monitoroarelor de pe Dunăre.

tuală invaziune fie prin podul care leagă Belgradul de Semlin, fie prin debarcarea

Crâmpene istorice

Rusia și Germania. — Câtă schimbare în lucrurile amenestii! Astăzi, în 1914, Rusia e cea mai înverșunată contra Germaniei și totodată cea mai hotărâtă de a contribui, prin oricât de mari jefuri, la triumful Franței; acum 44 ani, în 1870, aceeași Rusie întreținea relațiuni extrem de cordiale cu Prusia, și, prin pasivitatea ei, a înlesnit lui Wilhelm I stricerea Franței și constituirea Imperiului german.

Asem document al epocii, două telegrame schimbate între Țarul Alexandru II și Împăratul Wilhelm I, în Februarie 1871, adică după terminarea războiului franco-german și la începutul tratatelor de pace.

Telegrama Împăratului Wilhelm I către Țar sună: „Iată-ne la sfârșitul unui război victorios și sângeros, care ne-a fost im-

pus printr-o fricțiune fără pereche. Niciodată Prusia nu va uita c-eace ea Vă datorează, că războiul n'a luat proporțiuni extreme Amicul Vostru în cea recunoșcătoare — „Wilhelm“.

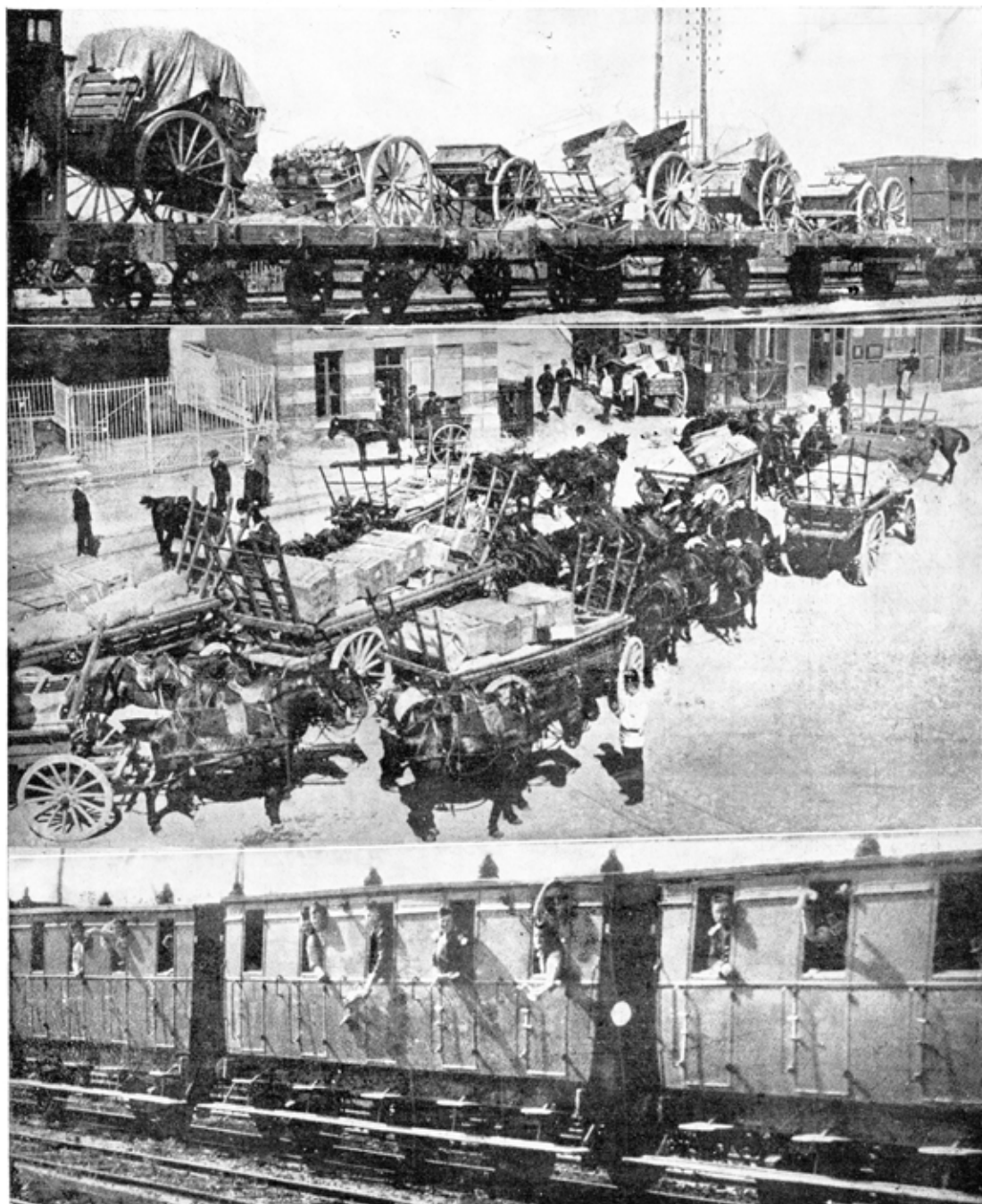
Răspunsul Țarului Alexandru II: „Vă mulțumesc pentru comunicarea ce mi-a faceți despre preliminările păcii și împărtășesc bucuria Voastră. Dea Domnul ca pacea să dureze vreme îndelungată. Sunt fericit de a fi putut să Vă arăt simpatia mea de amic devotat. Fac urarea ca prietenia care ne leagă să asigure fericirea și gloria țărilor noastre. — Alexandru“.

Iar astăzi, în 1914, Țarul Nicolae II al Rusiei denunță pe Împăratul Wilhelm II ca pe autorul groaznicului măcel european și nu are decât o dorință, aceea de a-l strici!

— Sunt **incomparabile**...
— Da' ce fumezi?
— Mai întrebi? „**Jockey-Club**“! din noua fabricațiune... (cu bulinele în formă de stea.)
— Eu mai schimb cu „**Principele Carol**“ și „**lași**“ cari sunt excelente!
— All Right!

Intru apărarea Patriei și a Civilizației: SUPREMA SFORTĂRE A FRANȚEI

Sus: Tunuri încărcate într'un tren care, din Gara de Est a Parisului, pleacă spre frontieră. — În mijloc: Un convoi de vehicule de re-lizitiune, încărcate cu material de război. — Jos: Un tren militar francez la plecarea din Gara de Est din Paris.

Franța n'a dorit războiul, dar, atunci când a apărut ca inevitabil, l-a acceptat, pentru că ea are să apere nu numai integritatea teritoriului ei, dar însuș patrimoniul de civilizație al întregii omeniri. Considerațiunea aceasta din urmă explică simpatia aproape unanimă cu care țările neutre urmăresc suprema sfortăre a marelui națiunii latine.

CÂT VA DURA RĂZBOIUL?

Întrebarea aceasta au început să şi-o poartă chiar unii dintre beligeranţi, cari încep să-şi dea seama de dezastrul economic provocat de ostilităţi numai în interval de o lună. Se atribue Ger-

Entuziasmul stărnit la Londra de vestea că trupele corpului expediţionar englez au debarcat în Nordul Franţei şi s'a unit cu armatele franco-belge. Un cortegiu de aproape 20.000 manifestanţi străbate străzile Londrei la miezul nopţii, întonând imnul regal «God save the King» (Doamne, pe Rege!). — *Se va în dreapta:* Regele George, Regina Mary şi Principele Moştenitor Albert saluta mulţimea din balconul palatului Buckingham.

Cât despre Belgia, mica ţară care s'a acoperit de o glorie neperitoare prin eroismul cu care s'a împotrivit năvălitorului nemilos, ea e insultată de hotărârea neastămutată de a lupta până la ultima picătură de sânge, spre a se răzbuna de cruzimea agresorului.

Dacă s'ar adevăra şi zvonul că flota engleză a plecat într-o expediţie japoneză, trimisă să lupte în Nordul Franţei alături de Francezi şi Englezi, ar fi un motiv mai mult să considerăm Războiul ca urmând să fie de o lungă, foarte lungă durată.

maniei intenţia ca, după o primă mare victorie, să propună un armistiţiu în vederea începerii tratativelor pentru pace, de oarece cel mai încercat, sub raportul economic, e tocmai Imperiul german, acelaşi care a deslănţuit teribila încercare întreţinerii europene.

Nu sunt însă perspective ca teribilul măcel să fie oprit aşa curând. Coaliţia antigermană nu înţelege să depună armele înainte de a fi riscat ultimele rezerve de forţe, spre a ajunge la ingenunchierea Germaniei. Cea mai îndârjită e Anglia care, prin gura primului ei ministru, a spus că atâta vreme cât va mai rămâne un singur vas de război şi un singur cetăţean britanic în stare de a ţine o armă în mână, pacea nu se va face de cât aşa cum o va dicta Marea-Britanie într'un Congres întrunit la Londra.

Intrasiguranţă e şi Rusia care acum a isbutit să poartă pe picior de război primele ei patru milioane de oameni, cari, dacă ar fi să credem o informaţiune din sursă particulară, ar fi acum toţi în drum deoparte spre Berlin, de alta spre Viena.

Nici Franţa nu va mai exercita influenţa moderatoare care se putea aştepta dela ea, de oarece, provocată de Germania, ea nu se mai gândeşte numai la apărarea teritoriului ei de cotropire inamică, dar şi la realizarea visului în care se leagănă de 44 ani, redobândirea Alsaciei-Lorenei.

Anul III, No. 50

Numărul 30 bani

22 Noiembrie, 1914

Gazeta Ilustrată

ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HÂRTIE DE LUX

Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOL
EDITURA SOCEC & CO, BUCUREȘTI

APARE ÎN FIECARE SÂMBĂTĂ
Redacția și Administrația: Calea Victoriei, 21

ÎN PLIN APOGEU AL CIVILIZAȚIEI...

Nu e medalie fără revers—și nu se putea ca apogeul de civilizație la care ajunsese omenirea la începutul secolului XX să nu fie întunecat prin deslănțuirea unora din forțele elementare ale invidiei, ambiției, urii, — dând naștere unui uragan pustitor. Rodul unor străduinți de mii de ani, pentru purificarea sufletului și înobilarea minții, a fost distrus într-o clipă de izbucnire a patimilor oarbe. Omul, considerat ca ajuns la extrema limită de perfecționare a speciei, s'a reîntors la vremurile primitive, transformându-se în fiară. În războiul de acum se schilodește și se omoară mii și sute de mii de ființe omenesci ca aceeaș nepăsare cu care vânătorul ar trage într'un vânat oarecare: prepeliță, iepuri, mistreți. În nici un alt război ca în cel de astăzi, în care la încercarea dintre neamurile europene au venit să participe și neamuri pe jumătate civilizate ori încă în stare de sălbăticie din Asia și Africa, — în nici un alt război ca în cel de astăzi, n'au fost atâtea ruine și hec (tombe, nici odată nu s'a pomenit o atare orgie de sânge și foc. E triumful instinctului de ferocitate asupra operei de educație umanitară a unei civilizațiuni bătrâne...

Sus: O biserică transformată în adăpost pentru o armată a Crucii Roșii, în Flandra, e deodată inundată de o ploaie de ghilece. Cel mai ușor rănit ajută pe camarazii i și în imposibilitate de a se mișca singuri s'îi scoot din biserică, pe unii luându-i în spălare. — J. S. În stânga: Regina Elisabeta a Belgiei, ca soră de caritate, ajută pe un medic la pansarea unui rănit la o ambulanță sanitară așezată la 4 km. numai de linia de foc. — În dreapta: Tablou simbolic reprezentând dolul omenirii în anul 1914.

DINAPOIA LINIEI DE FOC

(DIN CARNETUL UNUI SANITAR FRANCEZ)

... E o situație atroce. Obuzele au doborât casa care servia de adăpost răniiților aduși în grabă depe linia focului. În partea rămasă încă în picioare, un sergent, rănit de moarte, privește cu un ochiu indiferent cum tavanul se apleacă, gata să se prăbușească peste el.

Coborim răniiții în pivniță. Bolta, groasă și masivă, pare solidă; dar putea-va ea să reziste vremii îndelungată a enormelor obuze germane? Oh! pivnița asta, plină într-o clipă de mii de răniți, și de un fîm înăbușitor — și în care răsună neîncrețit tînguirea, vactele monotone ale răniiților! Il văd încă pe un tânăr medic care, amețit, parcă paralizat de zguduirea atmosferică produsă de explozia unui proiectil, nu e în stare să facă un simplu pas înainte la un rănit...

„Biața mi nevastă! Bieți mei copii!” se tînguiește un rănit german, lovit de o spîjă de obuz în pîntece. Iar un altul adaugă: „Nevasta mea e franceză, iar într-un grup de prizonieri mi-am văcut cumnatul!”.

În acel moment, venind dintr'un colț întunecos, auzim izbucnind un plîns sfîșietor. E un glas de femeie: „Toți copiii mi-au murit, iar bărbatul mi-a fost și el ucis!”.

E proprietara casei. Ea a asistat, neputincioasă, la opera de distrucțiune. Copii, soț, avere — a pierdut totul.

... Situațiunea continuă să fie gravă. Trebuie cu orice preț să se scoată răniiții din pivnița care putea să se prăbușească și ea dintr'o clipă în alta, sub puterea exploziei obuzelor. Asfixiei sub această boltă prăbușită era preferabilă moartea de glorie, pe câmp deschis.

Răniiții germani făcînd, în timpul convalescenței, exerciții de scrimă cu simple bastoane, în vederea reînsoțirii pe câmpul de luptă.

Răniiții sunt așezați într-o trăsură, care pornește în galopul cașilor, mînați de un doctor. Nu rămînem în pivniță decât cinci persoane: eu, un medic, nevasta proprietarului și doi răniiți a căror stare nu permite transportarea pe o distanță mai lungă. Eu și eu medicul rămînem spre a-i îngriji.

Din nou așteptarea înfloritoare în pivniță, eu o femeie și doi oameni în agonie. Patru ore teribile, în timpul cărora auzim necontenit obuzele cum cad asupra casei. Înăbușim în acest spațiu strîmt, luminat cu o lampă fumegantă, ale cărei reflexe sinistre proiectează în jurul nostru umbre lungi. Aerul nu pătrunde decât printr-o spărtură făcută prin explozia unui obuz.

... La orele 7 nu mai rămăsese nimic din întreaga clădire prefăcută totuși în ruine, dar mitralia continua să cadă. În timpul unei din tîcerele acelea apăsătoare care se produceau în intervalele dela o cădere de obuz la alta, un strigăt de groază răsună: „Foc!” Să mai încercăm o scoțare supremă? Mai avea vom oare puterea să facem? Ne căsim să stîngem focul, sub o ploaie de proiectile.

La orele 9, a început bombardarea. Părăsim reștele fumegînde ale casei, luînd cu noi pe cei doi răniiți enlezați într-o roală. În depărtare se zărește lumini tremurînde; ici colo auzim cu prin ceață umbre fugitive și sinistre ale bandiților cari jefuesc cadavrele celor căzuți.

Pășim tăcuți, pătrunși de pietate pentru toți acești eroi.

■ ■ ■

Devot-ment de soldat

Iată o pildă de rar și sublim devotament: un soldat e lovit de o spîjă de obuz care îi retează brațul stîng și-i sfîșie pieptul. Omul cade. Încodată aude un gemet de durere. Recunoaște glasul. e acela al locotenentului său, deasemenea rănit. Soldatul face o sforțare supremă, se ridică și, așa cum era cu brațul amputat și rana sîngerîndă dela piept, se târește până la locotenent, pe care-l scoate din linia focului și-l bandajează cu o batistă ce avea la el. Iar în momentul cînd sanitarul vin să ridice pe ofițerul salvat dela moarte, soldatul își dădea sufletul.

Neutralitate leală

Chevalierul. — Ce beți, domnule Monocleanu: vin de Rhin și șampanie?
Monocleanu. — Nici una nici alta, să-mi dai Drăgășani? curat.
Chevalierul. — ? ! ...
Monocleanu. — Pentru că eu înțeleg să respect neutralitatea țării și deaceia, în lealitatea mea, nu mă compromit nici cu Rhinul nemesc nici cu șampania franțuzească. Altfel, ar fi să-i creez țării dificultăți...

□ □ □

CERNEALA
"Pelikan"
In 4 diferite feluri
Recunoscută ca cea mai bună
Feriți-vă de imitații fără valoare
Banderola scrisă „PELIKAN”
este marca cunoscutorilor
SINGURUL FABRICANT
Günther Wagner
HANOVRE ȘI VIENA X/1

PRIMINIȚI
ca în toți anii:
PRIMAVARA ȘI VARA
SINGELE COPIILOR
VOȘTRI CU:
Siropul Racovitza
JODO-TANIC.
Căci este unul din mijloacele
cele mai sigure pentru a-i
forțifica și preveni de
toate boalele.

CURATĂ-ȚI
ca în toți anii
PRIMAVARA ȘI VARA
SINGELE INGROȘAT
de toate impuritățile acumulate
în timpul anului cu
Elixirul Racovitza
JODO-TANIC.
Căci este unul din mijloacele
cele mai sigure de a-și
improspăta tot orga-
nismul!

20.000 flacoane vindute în fie-care an în România. dovedește de-a-juns eficacitatea acestor admirabile preparate medicale.
DE AVUT ÎN TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIELE DIN ROMANIA.

Anul IV, No. 2

Numărul 30 bani

20 Decembrie, 1914

Gazeta Ilustrată

ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HÂRTIE DE LUX

Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOI.

EDITURA SOCEC & CO. BUCUREȘTI

APARE ÎN FIECARE SÂMBĂTĂ

Redacția și Administrația: Calea Victoriei, 21

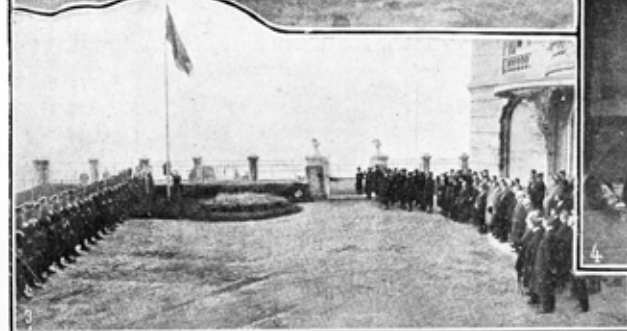
DOI EROI INCORONAȚI

Sunt Regele Albert și Regina Elisabeta a Belgiei cari, prin pilda jertfei lor, au făcut din națiunea lor un popor de eroi. Regele-Soldat și Regina-Infirmieră se află de cinci luni în mijlocul armatei belgiene și împărtășesc toate oboselele și toate privațiunile campaniei. Ei dorm cum și unde pot, mănâncă unde și cum se poate, petrecându-și zilele și uneori nopțile, El în tranșee, unde îmbărbătează pe luptători, Ea în ambulanțe unde pansează rănilile și spune o vorbă de mângăiere celor loviți

de proiectilele inamice. Suve ani - E r o i, Regele Albert și Regina Elisabeta au intrat de vii în nemurire, generațiunii, secole vor trece și tot se va pomeni cu îndușare și venerațiune numele acestor doi martiri întru apărarea celui mai scump din patrimoniile noastre pe pământ: Patria. Înălțător, sublim exemplu de patriotism au dat acești doi eroi încoronați, Ei cari ar fi putut să-și caute refugiu în vreun castel bogat din nordul Franței, țara lor fiind mai toată cotropită de vrăjmaș.

În stânga — Sus: Regele Albert și Regina Elisabeta în timpul unei plimbări pe coasta belgiană neoocupată încă de germani. — Jos: Rezidența ministerului de război belgian la Havre (Franța). — În dreapta — Sus: Bătălia din regiunea dune'or pe coasta Belgiei. — Jos: Cei trei copii ai Regelui Albert, adăpostiți la Londra.

2

Gazeta Ilustrată

Războiul Sfânt: O manifestație războinică a populației din Constantinopol, în fața Seraskieratului (Ministerul de Război).

Înaintarea Turcilor spre Egipt.— Printre coincidențe curioase două faze ale războiului actual se desfășoară în jurul trecerii canalelor: Germanii în Flandra sunt în ajun să încerce o nouă lovitură contra liniilor aliaților care apără Yserul și canalele care sunt în legătură cu acest fluviu, iar Turcii, pe de altă parte, înaintază la 25 leghe de Canalul de Suez. Aceste două operațiuni sunt îndreptate în deosebi contra Angliei.

Germanii pare că au părăsit sistemul lor de a ataca prin surpriză, în schimbul unei concentrări mai deschise, pe un singur punct și nu pe mai multe de odată. Cu un cuvânt, ei lucrează serios și acei cari socot că au făcut ultima lor efortare, se înșală.

Cât despre Turci, atacând Suezul ei se îndreaptă spre Egipt pe drumul cel mai scurt. Cu toate că e vorba de Turci, nu credem că trebuie nesocotiți. Ei nu au concentrat pentru nimica atâția oameni în Siria și în Palestina și e clar că vor face o efortare pentru a trece Canalul de Suez, căci speranța de a tăia comunicațiile Mării-Britanice cu Răsăritul e prea ademenitoare pentru a fi părăsită.

Principele Franz-Joseph de Hohenzollern, nepotul M. S. Regelui Ferdinand și care a fost făcut prizonier de Englezi pe bordul faimosului crucișător „Emden” înainte de a-l scufunda.

Un pretendent german la tronul Angliei.— Marea ambiție a Germaniei, în groaznicul război de acum, e de a redice puterea Angliei. Împăratul Wilhelm II susține chiar că are un drept legitim la coroana Mării-Britanice, ca fiu mai mare al defunctei împărătese Frederica, fiica mai mare a Reginei Victoria.

Un alt pretendent german la Tronul Angliei e Prințul Moștenitor al Bavariei (căsătorit cu o soră a curajoasei Regine a Belgiei).

Prințul Ruprecht al Bavariei este într'adevăr în ziua de azi, reprezentantul ramurii mai mari al Casei Stuart, din care se știe că Regele George V nu se coboară decât printre soră a nefericitului Carol I, măritată cu Prințul de Orange.

Sacrificiul unui brav.— Dramaticul episod pe care-l relatăm aici s'a petrecut într'un sat dela frontiera Alsaciei. Patruzeci și cinci de răniți, parte vânători alpini parte infanteriști, se aflu refugiați într'o fermă, când casa fu invadată de un mic detașament inamic.

Pătrunzând în camera cea mare unde se aflu grămădiți răniți, comandantul detașamentului inamic li amenință pe toți cu moartea, dacă va descoperi că unul dintre ei nu e rănit. O mare spaimă li cuprinse pe toți, pentru că știau că unul dintre ei, un vânător alpin, acela care îngrijia de toți ceilalți 44 camarazi ai săi, era teafăr. Ce să se facă? Li îngrozia perspectiva morții în masă, dar nici unul din ei nu se putea gândi să denunțe pe bunul lor înfirmier.

...În vreme ce comandantul detașamentului inamic examina pe fiecare dintre prizonierii săi, vânătorul în chestiune, unicul valid, a cărui prezență însemna moartea nu numai a sa dar și a fraților săi de arme, cu un sânge rece și prezență de spirit cari țin de eroism, putu să se furișeze într'o încăpere învecinată, fără a fi observat. Acolo punând mâna pe un cuțit, își făcu o tăietură lungă și adâncă în coapsa stângă. Apoi, cu rana-i sângărândă, se'ntoarse în sala cea mare, spre a se supune vizitei...

Și astfel, bravul acesta, citat în urmă în ordinul de zi pe armată, salvă viața celor patruzeci și patru de camarazi ai săi.

□ □ □

Recomandăm călduros „MAGAZINUL RADIVON“

Asortat cu tot felul de **CADOURI** pentru Logodne, Nunți, Botezuri, Zile onomastice, Jubileuri, etc., etc.

Solitari cu briliante ./. Inele marquise și fasoane antezii ./. Bracelete în aur, cu pietre fine și în platină ./. Lanțuri lungi pentru Dame, Domni și Ceasornice fine ./. Tabakeri de aur, argint și oțel ./. Bastoane de argint ./. Jardiniere, Etajere, Fructiere ./. Serviciuri de masă, de ceai, de vin, de bere și de înghețată ./. Măturii de botez și alte Insigne ./. Statui și Statuete, etc., etc.

Prețuri Eftine și Fixe.

9 BIS, B-DUL ELISABETA, BUCUREȘTI

IN MARELE CARTIER GENERAL FRANCEZ

Un portret al generalisimului Joffre. — Un căpitan în retragere, care a vizitat marele cartier general francez, face în acești termeni portretul generalisimului Joffre:

Găsesc pe Generalul în picioare, în ținută de serviciu. Nici o decorațiune pe piept. Îmi întinde prietenos mâna. E înalt și bine

încarnează, cu o atât de simplă demnitate, gloria militară franceză. — douăzeci de secole de istorie.

Cu glas așezat, liniștit, generalul îmi împărtășește siguranța victoriei. O certitudine matematică. A organizat astfel oștile că zădărnice vor fi de acum străduințele inamicului al cărui avânt a fost odată tăiat în bătălia de pe Marna. Spunându-i generalisimului că înaintarea Rușilor va sili pe Germani să strămute trupe de la Vest la Est, Joffre îmi răspunde liniștit: „Nu țin de loc ca Germanii să-și slăbească frontul. Rușii vor înainta mai repede. Mă însărcinez cu să isprăvesc cu forțele dușmane înșirate dinaintea mea”.

Semeție? Nu, ci conștiința adâncă de a fi stăpân pe situație. Am în adevăr în față pe omul care, a doua zi după victoria de pe Marna, se arătase de o rară modestie. Un ofițer, prieten al său intim, îl felicitase atunci în următorii termeni: „Stii, domnule general, că ai câștigat cea mai mare din bătăliile ce s-au dat în

Pe frontul englez, în

Flandra: 1. Sus, în marginea, se vede un aeroplan german care, învelit de apăsătoare, aruncă asupra unor închinate tunuri, (în mijloc) construite din bușii de grinzii îmbinate, bombe cari răspundesc un fum gros. Coloana de fum care se înalță indică oșterului observator al bateriei germane locul unde se află pretinsa lăterie inamică. În vremea aceasta lăterea engleză de tunuri veritabile a fost strămutată

legat întreaga-i făptură, cu statura-i masivă, e expresiunea unei puteri calme, cumpănite, a unei mari dar măsurate energii. Ceea ce te izbește, te impresionează de la prima vedere e capul. Un cap, cu o osatură solidă, iar fața îi e brăzdată de o mustață albă care adumbrește un zămbet de bunătațe. Fruntea e aceea a unui om cu o voință neînfrântă, iar ochii, de un albastru deschis reflectează cerul unui suflet senin. Nu poți să-ți stăpânești emoțiunea gândindu-te că te afli în fața omului care, cu o astfel de seninătate sufletească, duce pe umeri răspunderea atâtor vieți și care

în dosul unor eșapaci (sus, în stânga) spre a fi pusă la adăpostul tirului Germanilor. Jos, în primul plan se vede o carieră de penetră care oferă un admirabil adăpost pentru artileria engleză. — 2. Autobuze din cele rechiționate la Londra transportă spre frontul de luptă trupe de întărire pentru pozițiunile mai amenințate de Germani, pe linia Armentières-Ypres. Englezii dându-se jos din automobilul-omnibus, se îndreaptă în pas alert spre punctele ce le-au fost indicate de ofițerii lor. Autobuzele aduc servicii importante, ele transportând nu numai oameni pentru umplerea golurilor din linia focului, dar și merinde și muniții. — 3. Un grup de ofițeri de highlanders aduși din Canada în Flandra. — 4. Staul-major al trupelor hinduse cari luptă în Nordul Franței și pe frontiera Belgiei.

cursul veacurilor? Generalul Joffre rămase o clipă dus pe gânduri și apoi, cu vocea-i liniștită, așezată, răspunde: „Ceea ce am câștigat e apropiata mea odihnă în casa-mi din creierii Pirineiilor”. Să ne închinăm în fața eroului care s'a zăgrăvit singur în aceste cuvinte de o modestie antică.

Și în adevăr așa e omul: Se știe doar că Președintele Republicii și guvernul i-au oferit gradul de Mareșal al Franței, iar Joffre a refuzat, spunând că demnitatea aceasta ar merita și alți doi generali.

Gazeta Ilustrată

Foto - C. Ulrich, Luciv.

Dela congresul extraordinar al Ligei Culturale, în care s'a ales noul comitet cu Păr. Vasile Lucaci, marele apostol al cauzei fraților de peste munți, ca președinte, și cu d-nii N. Filipescu, Take Ionescu, N. Iorga, Barbu Delavrancea, Octavian Goga, Ionaș Grădișteanu și Simion Măndrescu, membri: 1. Un grup de delegați ai secțiunilor Ligei cu d. N. Iorga în mijlocul lor. — 2. Un alt grup, cu d-nii Delavrancea și Ionaș Grădișteanu.

La vechea frontieră germano-belgiană.

O soluție

A. — Ce faci cu chiria?
B. — Mă înscriu voluntar de războiu și proprietarul nu mai are ce-mi face.

Pe frontul Prusiei Orientale. — Pregătirile în vederea luptei care se apropie: soldați germani săpând șanțuri și curățindu-și armele

Campania rusească în Galiția: După terminarea unei lupte sângeroase, soldații se așază adunați în fața primăriei din satul unde li s'a distribuit scrisorile și gazetele de acasă.

Bătălia dela Lodz. — O bucătărie de campanie rusească în timpul marșului.

Bătălia din Flandra: Comandantul unui grup de artilerie francez la postul său de comandă, la dreapta sa se află telefonistul care transmite bateriilor ordinele pentru începerea ori încheierea focului precum și pentru regularea tirului. Comandantul și telefonistul se așază așezați la o distanță relativ mare de baterie, spre a fi în măsură de a observa pozițiunea și mișcările inamicului.

Campania austro-rusă, în Carpați: În stânga: adăposturi săpate de soldați în zădărnici. — În dreapta: o instalație de telegrafii de câmp făcută de prizonierii austro-ungari în apropierea unui detaliu al Carpaților.

Cât costă războiul în Austria. — După *The Commercial Review* războiul costă pe Austria 60 milioane de lei pe zi. Dacă războiul ține un an Austria va cheltui 22 miliarde lei. Adăugând datoria ei de dinaintea războiului, ajungem la cifra de 44 miliarde lei.

Revista ajunge la concluzia că pe Austria o așteaptă falimentul, fie că e victorioasă fie că e învinsă. „În acest din urmă caz monarhia va fi atât de extenuată că ești în drept să te întrebi de va fi capabilă să plătească vreo indemnizație de război”.

„Mica Publicitate” a emigrației belgiene: Multe din familiile belgiene, în momentul evacuării localităților unde se aflau stabilite, au lăsat, prin inscripțiuni pe uși și zidurile caselor, indicații pentru acei din membrii lor cari, fiind militari și demobilizați, s’ar întoarce răniți la căminurile lor.

— Bine, domnule primar, eu ți-am cerut aur și d-ta îmi aduci bonuri de rechiziție ale armatei germane!...
— Iar bonurile astea nu sunt bune de plată, domnule mareșal?
— Ba dar, dar...
— ... Dacă e așa, domnule mareșal, nu înțeleg de ce n’ai fi mulțumit, mai ales că ofițerii d-v., când le-au emis, au declarat că sunt rambursabile în aur...
Mareșalul n’a avut încotro și a înghițit farsa fostului oricând el se pleacă.

Von der Goltz Pașa păcălit de fostul primar al Bruxellesului. — Câtva timp după sosirea lui la Bruxelles, în calitate de guvernator militar al Belgiei, mareșalul Von der Goltz Pașa chemă pe primarul Max și-i spune:

— Domnule primar, orașul a fost impus la o contribuție de război din care nu s’a plătit nici un ban până acum. Vă ordon dar, de-a vârșă prima rată, adică cel puțin 5 milioane de franci în aur, și aceasta în 48 ore.

— Domnule mareșal, răspunse primarul foarte calm, vi se va da ascultare. În aceeași zi, d. Max luă dispozițiuni să se adune în oraș și împrejurimi toate bonurile de rechiziție emise de ofițerii germani.

După trecerea celor 48 ore, primarul se prezintă la guvernator. Era urmat de patru funcționari încovoiați sub greutatea a 4 enorme pachete.

— Domnule mareșal, v-am adus suma cerută, zise d. Max.

Von der Goltz desfăcu unul din pachete, scoase un teanc de hârtii pe care le examină. Apoi, necăjit, strigă:

Cazurile de nebunie, datorite teroarei ce o inspiră războiul sunt foarte frecvente. Un caz tipic e următorul: Un bătrân distins o comună din Franța, din zona militară, de când cu încazușea Germanilor se fugea: nenorocitul vedea în fecce om un soldat război și o lua razna peste câmpii. Așa în urmă, în timpul crucii, se ridică deodată dela masă și alergă afară spre a lua o legătură de paie. Apoi se duse să se închidă în magazie: aci se culcă pe paie, după ce le dăduse foc. „Așa, să mă poftescă! Nemișă să puie mâna pe mine!” striga nebulă, în vreme ce corpul îi era cuprins de focuri.

Se găsesc
la toate Magazinele

Flanelele

Dr. Cerkez

Această marcă e cusută
pe fiecare flanelă.

Flanelele

Cerkez

Permeabile și
la spălat ::

elele

erkez

i superioare
eselor străine.

ridicat
rile ::

Anul IV, No. 3

Numărul 30 bani

27 Decembrie, 1914

Gazeta Ilustrată

ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HARTIE DE LUX

Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOL.
EDITURA SOCEC & CO. BUCUREȘTI

APARE IN FIECARE SĂMBĂTĂ
Reducția și Administrația: Calea Victoriei, 31

RĂTĂLIA DELA LODZ

Mult sânge a curs, spăimântător de numeroase vieți omenești au fost stinse în această bătălie groaznică, în care au căzut de ambele părți aproape 200.000 oameni. Și la Lodz ca în toată campania din Polonia Rusească s'a dovedit că marea superioritate a tacticii Germanilor se datorește admirabilei lor rețele de căi ferate strategice.

(Instantanee ale bătăliei dela Lodz.)

1. Convulsii de prădători rusești (ca și 4, în stânga) în timpul unui popas pe soseaua Lodz-Lovici.—2. Teribilele efecte ale exploziei unui obuz.—3. Un morman de cartușe goale după un duel de artilerie.—4. O patrula de nișani în timpul unei recunoașteri pe ninsură.—5. Generalul Falkenhayn, ministru de război, care a luat și conducerea marelui stat-major, în locul generalului Moltke.—6. Bucurie într'un lagăr rusesc la primirea unor vești bune.—7. Un lagăr al trupelor austro-ungare, lângă Przemyśl.

VOLUNTARIII IN ÎNCĂIERAREA NEAMURILOR

Cu toată grozăria războiului de bunici și viefți omenești pe care le face războiul european, el apare totuși într-o lumină înălțătoare pe care i-o imprimă sufletului patriotic care ca o putere încă necunoscută s'a manifestat de data aceasta la fiecare din națiunile prinse în vârtejul de foc și furt. Simțind, sub acest raport, o fotografie ce reprezintă și în care vedem unite, în dragostea nemărginită pentru moia strămoșască și în venerațiunea gloriei străbune, cele două extreme ale vârstei de bărbăție: un luptător de 50 ani și unul de 17 ani. Porecra acestor doi voluntari francezi ar putea fi aceea a voluntarilor din orice altă țară.

Chiar în primele zile ale lui August, la izbucnirea războiului, d. D., un mic negustor din Paris, era ca transfigurat. El își amintea că purtase și el odată arma. Se hotărâ să se ducă voluntar în război. Nevastă-sa

începu să facă gură: Dar păvălia, dar copiii, dar ea, nevastă-sa! Războiul! La cincizeci de ani! Se vede treaba că a înnebunit!

Într-o zi, furiș se prezentă la cercul de recrutare. Dintău nu fu luat în seamă, dar el fu atât de elocvent, că în cele din urmă fu primit acest veteran cu barba albă și cu nasul împodobit cu ochelari.

Pela mijlocul lui Septembrie, d-l D., se afla pe front. Simplu soldat la înrolare, el fu înaintat eporal după o săptămână și sergent după alte zece zile. De era nevoie de oameni pentru o misiune mai periculoasă, „moș D.” era primul care răspundea cu vocea-i răgușită: „Prezinte!” Regimentul porni la atac? El era acela care se strecură în rândul din față.

Acest bătrân prin buna lui dispoziție, prin nepăsarea lui, prin curajul său, dădea exemple la toți. Tinerii recrui cereau sfaturi dela el și nu se temeau de nimic mai mult ca de ocară lui. Prietenii nu coteau să se arate înaintea lui. Dar, de când era el la regiment, nici că mai existau fricoși!

DOI VOLUNTARI. HAID AICI: CEL DIN DREAPTA, DE 17 ANI, E DE 50 ANI, IAR CEL DIN STÂNGA, DE 17 ANI.

S'a ordonat asaltul unei pozițiuni puternice a germanilor. Inopetent, colonelul a pornit înainte. În capul celerilor el zărește pe Moș D. cu trupu încovoiat, pușca la mână, ochiul la pândă...

— Tot tu în cap?

— Tot eu, domnule colonel!

...Mulți au rămas pe platoul presărat cu cadavre. Dar pozițiunea a fost cucerită cu baioneta. Vai, bătrânul sergent nu a văzut victoria! La 1200 metri dela linia tranșelor el a tras prima împușcătură asupra unei umbre imprudente. Pata neagră a căzut la pământ. Obuzele, puștile, mitraliezele au răspuns. Un gânel a smuls chipul din capul lui Moș D. și i-a atins eraniul.

Sângele curge și-l orbește:

— Înainte, copii! Și, dacă eu cad, nu pierdeți direcția. Grupul de arbori, la stânga lunii!

Abia isprăvise și glonteile îi sfărâmă antebrațul drept. El căzu.

— Fă bine și mă lasă aici! La stânga lunii, îți spun!

Azi, el nu mai e bun de nimic. Târându-se într-o cultură de sfeclă a izbutit să ajungă la creasta platoului, unde a fost luat de niște ambulanțe. În trenul de răniți, Moș D. și-a regăsit buna dispoziție.

— O fractură, băieți! O simplă fractură! Sângele e sâmbet! De azi în douăzeci de zile nu va mai fi nimic.

În fiecare stație, Moș D. strălucă cavalereste mâna domnișoarelor dela Crucea Roșie cari li ofeă de-ale mamei. Dar o umbră îi întunecă fața. El își ridică chipul și, scărpinându-și căpățina tare pe care obuzele germane n'au putut să o nimerescă:

— Dar, ce o să zică nevastă, când mă voi înapoia acasă?...

Dar nu s'a întors acasă.

În spitalul unde se află acum Moș D. e și un alt voluntar, dar acesta dintr-o generație mult mai tânăr. El nu are decât șaptesprezece ani. Primul e chemat „moșul” celalt „copilul”. Acest adolescent are și el câteva fapte eroice la activul său. Rănit într-o luptă, fu evacuat într-un spital unde i se propuse un concediu de o lună ca să se ducă acasă la mama sa. Dar „copilul” nici nu voia să audă de așa ceva. După câteva zile s'a întors la front împreună cu „moșul”.

Un leac

Filimonescu. — Mon ser, nici nu-ți poți închipui cât de plăcută sunt de cei 30 ani ai mei.

Păzulescu. — Să-ți dau un leac: înrolează-te ca voluntar, ai asigurată o viață foarte agitată, poate chiar un apropiat război.

Foto-G. Lypas, Leco.

Secția din Câmpina a Legiunii Cercetașilor, înființată din inițiativa d-lui Mangra, ajutorul de primar al orașului, și al căre drapei s'a slințit cu o deosebită solemnitate în prezența tuturor reprezentanților autorităților din localitate. Cu aceeași ocaziune a avut loc și depunerea jurământului cercetașilor.

Ocuparea posesiunii germane Kiao-Ciau de către japonezi:

Vederea monumentului, cioplit în granit roșu adus din munții Vosgi și care a fost așezat în vârful manteliei Dederiche-Berg care domină orașul Tsing-Tao. — Pierderea acestei colonii a fost dureros resimțită de întreg poporul german.

Monumentul ridicat de guvernul imperial când cu ocuparea lui Kiao-Ciau și care era ca un simbol al împlinirii germane în Extremul Orient, spunea limpede cât preț punea Germania pe această posesiune. Dintr'un unil și murdar sat chinezesc de pescari, ce era înainte Tsing-Tao, Germanii au creat un oraș mare, modern, — orașul cel mai frumos, cel mai elegant, cel mai dornic de progres din întreg Extremul Orient.

Reproducțiuni de Evenimente Istorice

executate cu o exactitate uluitoare

CABIRIA

va începe
în curând la

=CINEMA=

VENUS

Strada Daumet 10

Bătălia din Flandra: Un detașament de rezerviști francezi trăgând asupra unor soldați germani cari se aventuraseră afară din tranșeele lor.

Un ofițer salvat de Regele Albert. — Un locotenent de infanterie, rănit grav în cursul unui atac cu baioneta, isbuit totuși să se îndepărteze de linia de bătaie.

După un ceas de căznă ajunse la o pădure; aci își încordă puterile spre a chema în ajutor, apoi căzu leșinat.

Când își reveni în simțire văzu lângă el doi ofițeri belgieni, ținând în mână câte un felinar. Unul îi dăte un cordial iar celalt îi pansă rănilor; apoi ambii ofițeri îl duseră la un automobil al cărui șofer purta livreaa regală.

Ofițerul care căutase rănitul pe câmpul de luptă, care ajutase la pansarea rănilor lui și-l conduse la spitalul de campanie era Regele Albert.

Când rănitul ajunse la spital fu primit de Regina Elisabeta a Belgiei, în uniformă Crucii-Roșii.

Foto-G. Ispas, Loco.

Argeș (4), d. general Paraschivescu (1) și D. Brânzeu (3) prefectul județului.

Desvelirea monumentului înălțat la Pitești în amintirea soldaților din Reg. 6 artilerie, căzuți în campania din vara anului 1913. — Monumentul acesta a fost ridicat din inițiativa d. Colonel Grecescu (2) comandantul regimentului. La ceremonia inaugurării, în afara de un public numeros, au azistat și P. S. S. Episcopul de

Dela una din seratele-dansante organizate în sala cea mare a primăriei din Câmpina, pentru strângerea unui fond destinat ajutorării săracilor. — Inițiativa aceasta se datorește d-lui Dem. I. Ștefănescu, primarul orașului, prin așezarea căruia s'a și constituit un comitet permanent astfel compus: d. E. Hotii, președinte, d-nii: C. R. Bărbăciaru, inginer, Ionel Dumitrescu, G. Zoderu, Victor Rădulescu, Alex. Ștefănescu, Dr. G. Niculescu, J. Goldfeld, Dr. St. Ionescu, Ig. Fues, G. Maeri, I. Boian, inginer Moțianu, Miron Pandrea, etc., membri.

Rezultatul este nu se poate mai satisfăcător.

De Crăciun se îmbracă aproape 100 copii dela geolii și se împarte peste 300 m. e. de lemn.

O deosebire înălțătoare între războaiele de azi și cele de acum câteva secole: pe când atunci mercenarii își cărsau sângele pentru bani, soldatul de azi își dă sângele și viața pentru un simțământ și o idee: dragostea de țară și dorința de a o ceda mai mare și mai puternică.

Un avantaj

A. — Nu sunt bun de armată, că am apă la burta.

B. — Ba e un avantaj: când, în campanie, nu vei da de puș, n'ai decât să dai cep burtei.

**Se găsesc
la toate Magasinele**

Flanelele

Dr. Cerkez

Această marcă e cusută
pe fiecare flanelă.

Flanelele

Dr. Cerkez

Igienice, Permeabile și
:: nu intră la spălat ::

Flanelele

Dr. Cerkez

Mai efține și superioare
tuturor produselor străine.

Fabrica n'a ridicat
:: prețurile ::

Anul IV, No. 7

Numărul 30 bani

24 Ianuarie, 1915

Gazeta Ilustrată

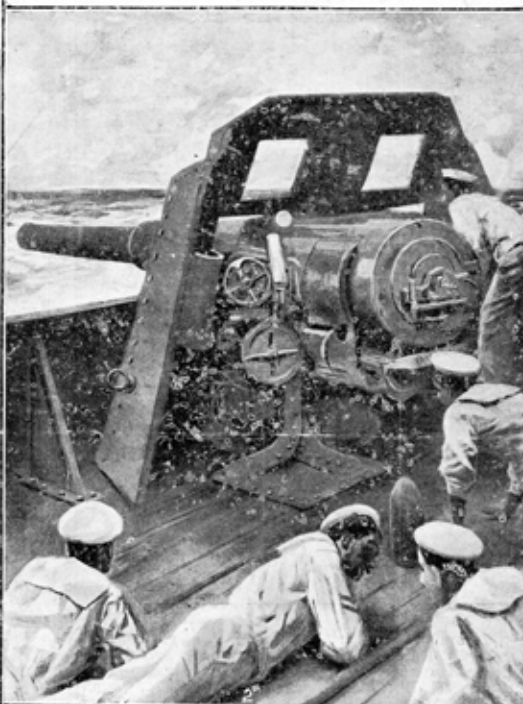
ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HÂRTIE DE LUX

Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOL
EDITURA SOCEC & CO, BUCUREȘTI

APARE IN FIECARE SĂMBĂTĂ
Redacția și Administrația: Calea Victoriei, 21

PE FRONTUL FRANCO-GERMAN

În stânga. Sus: Generalisimul francez Joffre, înconjurat de ofițerii statului-major al cartierului general, în cursul unei inspecțiuni pe frontul din Flandra. Jos: Tiradori englezi aruncându-se la asalt contra unei pozițiuni germane. — **În dreapta.** Sus: Vederea unuia din tunurile de mare calibru de pe canonierele engleze cari cooperează cu trupele de pe uscat, în luptele din apropierea coastei belgiene. Jos: Soldați din infanteria de marină germană lucrând la așezarea tunurilor în baterie la Ostende.

Cu toate că suntem în toul iernii, telegramele anunță noi eforturi serioase deoparte și de alta, spre a se ajunge la o bătălie decisivă pe frontul de Apus. Germanii și-au ales două puncte unde fac mai simțită presiunea lor: la Nord, în regiunea Arras,—la Bassée, în centru, la Soissons, cel mai apropiat punct al frontului de Paris. Francezii nu sunt îngrijăți de capitala lor, iar de partea lor își accentuează acțiunea în Alsacia unde s'au putut menține dela începutul campaniei.

Gazeta Ilustrată

5

Viața în lagărul german — 1. Kronprințul, cu prilejul unei vizite la trupele bavareze, salută pe ofițerii cărora li s'a conferit, pentru acte de vitejie, *Crucea de Fier*. — 2. Ofițeri și soldați în timpul unei pauze, în fața tranșelor. — 3. În noaptea de Anul Nou, într'un tranșeu, pe frontul de Vest. — 4. Un grup de ofițeri germani încartierăți în casa unui Francez, lângă Lille.

Cărțile de joc ale Împăratului Wilhelm. — Kaiserului, când făcea excursiuni pe bordul Yachtului *Hohenzollern*, îi plăcea să joace cărți. Jocul personal al lui Wilhelm II e compus din cărți ale căror figuri, făcute în stil gotic, reprezintă un personaj istoric sau legendar. De exemplu, Lohengrin își dă coatele cu Goethe, Luther cu Bismarck, Margareta cu Isolda. Dama de caro seamănă foarte bine cu împărăteasa Augusta-Victoria, riga de cupă este portretul frapant al lui Wilhelm I, riga de treilă nu e altul decât Kaiserul.

Aceste cărți sunt mari, groase, aurite pe margine. Pe dosul fiecăreia sunt desenate pe fond roșu și într'un cadru de iederă, cu coroana imperială deasupra, crucea de argint a casei regale italiene, vulturul dublu austriac și vulturul Prusiei cu aripile întinse. Acest grup de simboluri reamintește Tripla-Alianță.

Moda de iarnă la Paris. — Gustul Parizienelor care se manifestă prin atâtea invențiuni și care uncoori, căutând cu tot dinadinsul originalitatea, cădea, mai ales în ultimele sezoane, în excentricitate și ciudățenie. S'a afirmat dela începutul războiului într'un chip foarte delicat, refuzând să creeze vreo modă nouă. Pe stradă nu se vede decât siluetele cele mai corecte din anul trecut, a acelei ierni 1913 când, printr'o anticipare care azi se acomodează cu actualitatea, tunicele și jachetele prevăzute cu o centură aveau aproape croiala militară. Totuși nu se putea să nu se reînnoiască pălăriile pentru sezon. Și, spre a le reînnoi, modistele trebuiau să se inspire din împrejurările actuale. Ca urmare ale aigretelor și fanteziilor înalte, avem capela de cazarmă: cu granata-i brodată, cu galonul și ciucurele de aur sau cu penele negre și cu cocarda sa, această pălărie întinerțește și fețele cele mai tinere.

După inspecția Regelui George V al Angliei pe frontul trupelor britanice din Nordul Franței: întors dela o vizită în tranșee, Regele își mângâie calul și-i dă zahăr.

Chestiune de „toaletă”

(Răspunsul unei Puteri neutre care n'a isprăvit cu preparativele pentru o campanie mai lungă)

— *Ce tot îmi dați zor cu intrarea în acțiune? Nu vedeți și voi că nu mi-am terminat toaleta?...*

□ □ □

Anul IV, No. 18

Numărul 30 bani

11 Aprilie, 1915

Gazeta Ilustrată

ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HARTIE DE LUX

Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOL

EDITURA SOCEC & CO., BUCUREȘTI

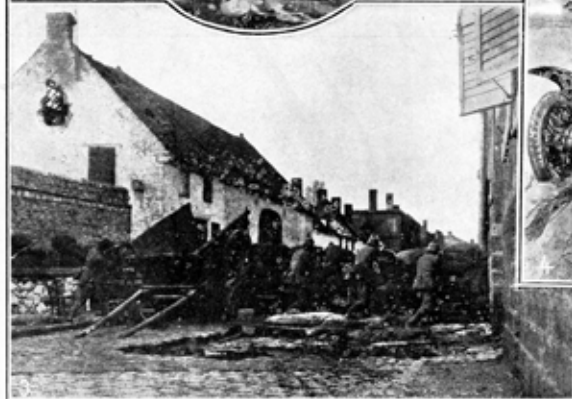
APARE IN FIECARE SĂMBĂTĂ

REDACȚIA: 8-doi Școlii Măgureanu No. 17 bis — Telefon 11-78

ADMINISTRAȚIA: Str. Broșarii No. 1 bis — Telefon 12-9

CAMPANIA DE PRIMĂVARĂ

Pregătiri formidabile s'au făcut, în timpul iernii, de o parte și de alta, pe ambele fronturi, în vederea campaniei de primăvară. E vorba doar ca acum să se facă sfortarea cea mare, hotărâtoare. Nu se poate prevedea cât timp va necesita măsurarea aceasta de puteri între neamurile europene, dar se știe că acum, în simpla fază premergătoare bătăliilor decisive, cad ca la 20.000 oameni pe zi. La milioanele de vieți omenești jefuite pe altarul zeului războiului se vor adăuga noi hecatombe, înainte ca duhul păcii să se pogoare printre oameni...

În stânga. *Sus:* Francezii resping un atac al Germanilor contra unei tranșee în care aceștia din urmă au aruncat bombe incendiare. — *Jos:* O luptă crâncenă pe șoseaua dela marginea orașului francez Arras. — **În dreapta.** *Sus:* Invazia rusească în Memel (Prusia Orientală); cazacii incendiază și jefuiesc orașul înainte de a fi siliți să-l părăsească. — *Jos:* Automobil german atacat de o patrulă de cazaci dela Don.

FUNERARIILE VITEJILOR ANONIMI

— Notele unui corespondent de război asupra înmormântării eroilor anonimi, pe linia de luptă —

... În codrii Argonilor.

Sunt ca vreo doisprezece răniți! Au fost aduși de pe linia de foc și, imediat, la ambulanță, medicul, după o examinare grabnică, s'a îndepărtat de ei cu fața întunecată. Chirurgul acestor militari nu are vreme de pierdut! Alți soldați răniți, cari mai au o speranță de viață, reclamă îngrijirea lui. Înfirmierii au înțeles, și imediat, în echipe de câte doi, au luat brancardele nevindecabililor și le-au dus în mica clădire ridicată drept la spatele bisericii din sat și care, destinată la început să servească de azil pruncilor lepădați, adăpostește acum pe cei cari nu mai au decât un mic număr de ore de trăit.

Într-o baracă mică de scânduri lipită de azil trei târgi sunt așezate una lângă cealaltă, așteptând ca să fie luate de acolo. Sub un vâl tricolor pătat cu sânge, — vai, el a servit de atâtea ori! — sunt întinse corpuri neînșuflete. Calvarul acestor viteji anonimi s'a terminat și în curând ei se vor odihni pentru totdeauna în micul cimitir din jurul bisericii unde dorm acei dintre frații lor de arme cari au căzut înaintea lor.

Se trag clopotele, la capătul drumului apare un pluton de soldați. Doisprezece poartă armele, comandați de un subofiter; ei se așază în fața grilajului leagănului pe când alți șase soldați, fără arme, urmează pe un înfirmier care-i conduce la baraca de scânduri a cărei ușă scârțâie lugubru când o deschid.

Purtătorii se așază cu țargile lor cu fața spre grilaj. Plutonul de onoare prezintă armele pe când preotul satului, precedat de un înfirmier, care duce crucea mare de argint și cădelnița, vine ca să procedă la ridicarea corpurilor. Anterior preotului este plin de noroi. Preotul nu mai conștient de a merge pe drumurile noroioase, căci vrea să împartă consolările sale la toți cei cari suferă.

În grabă preotul murmură o rugăciune, stropește cu aghiasmă pe Francezi și, întorcându-se, se îndreaptă spre biserică. În urma lui vin purtătorii și soldații cari au pusca sub braț.

Cei trei morți sunt duși în mijlocul bisericii; țargile sunt depuse pe jos două înaintea, trei în urmă, între patru lumânări aprinse.

„Dați-ne cartușe nu pâine“. — Extras din relațiunea unui corespondent de război francez:

Oamenii aceștia, cari aveau ordinul de a ține piept la forțe de patru ori superioare, au trăit timp de șaptezeci și două de ore numai cu câte un codru de pâine și câte-va guri de apă sărată... Ei luptau fără încetare.

Acestor soldați li se anunță că li se va aduce de mâncare și că vor fi încurajați în luptă; ei înalță din umeri și, arătând cartușierele lor cari încă erau pe sfârșite, răspund cu simplitate: — Pentru a rezista nu ne trebuie decât muniții.

Această poveste adevărată s'a petrecut la regimentul 143 de infanterie, unde sunt numeroși Catalani.

Serviciul funebru e făcut în grabă. Vocea preotului cântă tragic sub mica boltă.

Cățiva soldați — infirmi — dau răspunsurile.

„Requiescant in pace!“ cântă preotul și, după ce binecuvânțează pentru a doua oară pe cei trei morți, el stinge lumânările și le curăță muciurile cu degetele.

Cortegiul pornește din nou dealungul zidurilor bisericii, de cari sunt rezemate pietre vechi de morminte, spre mormintele pregătite dinainte de un vechiu cioclu care pare că-și face conștiința mesteșugului.

Prima țargă se oprește înaintea unei gropi adânci de un metru și jumătate. Un caporal înfirmier ridică vâlul tricolor și îl implântă în țărână o cruce de lemn negru pe care e scris cu litere albe numele, gradul și data morții celui care-l vor îngropa. Corpul apare îmbrăcat sau mai bine legat în uniformă; mantaun e încheiată deasupra capului și, prin gulerul deschis nu se vede decât o grămadă de vată însângerată, căci soldatul acesta a fost trepanat înainte de a muri. Picioarele, descâlțate, sunt legate cu un centuron.

Cioclul și ajutorul său trec niște frângerii pe sub corp și-l lasă să alunece în fundul gropii; și, pe când preotul citește din nou ultimile rugăciuni, amândoi se duc la o altă groapă unde se odihnește în curând al doilea mort.

În câteva minute se termină întreita înmormântare. Preotul și soldații se îndepărtează. Nu mai rămâne decât caporalul înfirmier, cioclul și ajutorul său. Aceștia toarnă mai întâi peste cadavre un strat de var. „Asta-i pentru locuitorii mormintelor, îmi zice cioclul, ca să fie mai gustoși!“ El e de origine italiană și nu cunoaște încă bine limba franceză.

Bulgării de țărână cad unul după altul și cele trei gropi sunt uite umplute. Dar în cimitirul pustiu, s'a furisat o umbră feminină, îmbrăcată toată în negru. E mama preotului care, după ce toată lumea a plecat, ingenuchiază la aceste sărmane morminte și se roagă și apoi atârână de fiecare cruce câte o cocardă tricoloră.

Henry Cossira

Căsătorie pe linia focului. — O atare căsătorie s'a celebrat acum câteva săptămâni numai la câteva sute de metri de linia tranșelor din regiunea Verdun. — Mireasa a venit dela o depărtare de peste 300 kilometri, iar ceremonia a avut loc sub cerul liber. Funcțiunea de ofier al stărei civile a îndeplinit-o un căpitan asistat de un caporal ca secretar. Iar tot timpul văzduhul era zguduit de hohotul infanteriei al tunurilor. — Emoționantă a fost scena despărțirii tinerilor căsătoriti: îmbrățișându-se aleasa inimii sale care de acum avea să-i poarte numele, soldatul i-a zis: „Draga mea, acum că suntem uniți înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, întoarce-te singură în satul nostru, pentru că pe mine mă cheamă datoria eolo în fața vrăjmașului.“

□ □ □

Noaptea învierii în tranșeele românilor de peste munți

Cum au petrecut soldații români din reg. 37 noaptea învierii, ne o spune ziarul *Românul* din Arad în următoarele rânduri înduioșătoare:

De pe câmpul de război din miazăzi primim o emoționantă scrisoare dela voinicii români ai regimentului 37. Străjeri ai hotarelor monarhiei, în sfânta noapte a învierii ei s'au improvizat și străjeri ai Mântuitorului... Noaptea e adâncă și ropotul ploii nu încetează. Alte dați cadența acestui ropot coplesca spiritele și le făcea să dormiteze. De data asta însă voinicii stau treji cum stau lumânările sfeniceilor din fața uși împărătești, acolo departe în bisericuțele din sate.

Și cum se pierd în duioase contemplări, o preocupare le mișcă sulețele. Cum să serbeze ei sfintele Paști? Și-și aduc aminte cum la Paștile altor ani, păcurarii munților cărora le este deschisă puțina de a se coborî în sate la biserică, serbează totuși sfintele Paști.

Intocmai ca acei păcurari voinicii se pun pe lucru: Întig piri în pământ, întind apoi peste ei ponevile, procovite, — „biserică“ este gata! Până să se desfacă zorile ei veghează în această biserică treji ca flacăra lumânărilor. Pe când se începe slujba utreniei mari acolo în sate, o încep și ei aci, cu rânuri înmugurite acolind „biserică“, cântând troparele obișnuite apoi troparul *Christos a înviat*.

Și intocmai ca acei păcurari cari nu pot coborî în sat să ia bucatele de paști, ei sug sucul din florile pomilor, așa și voinicii noștri iau câte o floare și-i sug sucul „care-i curat ca și paștile“. Un sergent apoi a fost trimis să cumpere 5 ouă roșii, pe cari le-au consumat toți cei 24 de străjeri din acest loc...

□ □ □

Cel mai strălucit succes!

VIAȚA MEA PENTRU A TA
(LA MIA VITA PER LA TUA)

CU VESTITA

MARIA CARMI

și E. Ghione • Collo • Carminati • D-ra Landowska

AFARĂ DIN PROGRAM

CURSELE DELA BANEASA**La Cinema „VENUS“**

Gazeta ilustrată

5

Foto-Suchard, Angl.

Spitalul militar al Corpului 4 armată din Iași. — În prima zi de Paști, d-l general Prezan, comandantul corpului 4 de armată, a vizitat toate trupele din garnizoana Iași, ciocnind ouă roșii cu soldații.

D-na general Prezan, cu o dragoste de mamă, a venit împreună cu d-l general în mijlocul bolnavilor dela spital și a sanitarilor care îi îngrijesc, spunându-le „Hristos a înviat!” mângâindu-i și împărțindu-le portocale, țigări, ouă. D-sa a fost secundată cu mult zel de soțiile personalului medical al spitalului, în frunte cu d-na Colonel Dr. Vicol, soția medicului șef al spitalului,

care a dat și strâns donații de cozonaci, pască, etc. pentru bolnavi; precum și de întreg personalul ofițeresc al spitalului.

A avut loc o mică gustare la care au luat parte doamne, ofițeri și sanitari, la despărțire citindu-se o vie mulțămire în ochii tuturor.

În fotografia luată cu această ocazie se pot vedea: d-na și d-l general Prezan, d-na și d-l Col. dr. Vicol, d-na și d-l Lt-Col. dr. Gavrielescu, d-na și d-l Căpit. dr. Ionescu, d-nii d-ri Părvulescu, Irimescu, Constantinescu d-l Căpit. Protopopescu, d-l Căpit. Vieriu, etc.

Doă vederi din Silistra. — În stînga: Geamia principală numită Baricală (Geamia Stindarului) construită în anul 1903 în timpul domniei Sultanul Mahmut II și sub guvernarea lui Selim Mehmet Pașa. Astăzi este întreținută de guvernul român și are următorii slujitori: Hafuz Memet Omer Hatip (Proto-pop), Hagi Sali Hagi Mustafa Imam (Duhovnic), Hafuz Achif Iuseim Muezim (Paracelisier acela care strigă în minaret), Huseim Halil Caium (dascăl), Iar Muftiu al județului (Episcop) e Hagi Sadiac Arif.

În dreapta: O vedere a palatului administrativ, unde se găsește reședința prefectului județului, prefectura cu toate serviciile, serv. tehnic județean, și tribunalul. Această clădire a fost construită de către guvernul bulgar în anul 1891 și a servit până la anexarea cadrilaterului de către România, ca gimnaziu cu 3 clase.

Tipuri din armata rusească pe frontul Poloniei. — Un Armean din Baku, soldat al unui regiment caucazian de artilerie.

□ □ □

Anul IV, No. 21

Numărul 30 bani

2 Maiu, 1915

Gazeta Ilustrată

ABONAMENTUL 25 LEI PE AN
HARTIE DE LUX

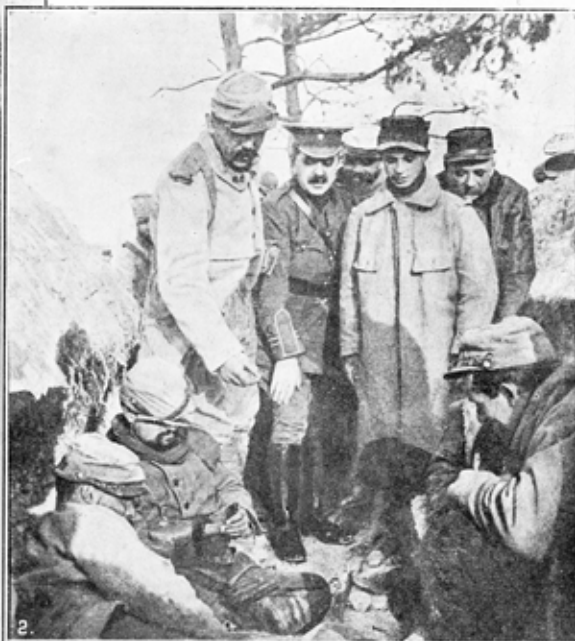
Delegatul-Comitetului M. E. PAPAMIHAILOPOL
EDITURA SOCEC & CO., BUCUREȘTI

APARE IN FIECARE SĂMBĂTĂ
REDACȚIA: 8-doi Șelihu Măgureanu No. 17 bis — Telefon 11/78
ADMINISTRAȚIA: Str. Bruciuma No. 1 bis — Telefon 12/6

CONTRASTELE VIEȚII DE TRÂNȘEE

1. Orele de noaptea petrecute într-o tranșee franceză: soldatul, rănit, răpus de durere și obosit stă zgribulit într'un colț luminat de fâșia de rază aruncată de proiectorul, grație căruia linia de santinele poate preîntîmpina un atac prin surpriză din partea inamicului. — 2. O partidă de cărți jucată de soldați francezi din linia a doua de tranșee, în vreme ce linia întâia suportă atacul

artileriei germane. Scena aceasta a fost povestită în urmă de directorul unor ambulanțe engleze care a notat-o cu prilejul unei vizite în tranșeele din Champagne. — 3. Supremul omagiu: țărânce franceze sădind flori pe mormintele soldaților englezi morți în săngeroasele bătălii date în ultimul timp în Nordul Franței. — 4. În timpul recentelor lupte de pe malurile Yserului s'a remarcat în deosebi devotamentul unei biete Belgiene care, îndată ce amușia artileria, se repezea dintr'o pivniță în rânduile soldaților cărora le distribuia cafea

4 ————— Gazeta Ilustrată —————

marabut-ul arab (x) care spune ultimile rugăciuni pentru odihna sufletului celui mort. — In dreapta: câteva din pietrele funerare cari acoperă mormintele Arabilor cu vitejie căzuți în serviciul Franței.

Inmormântări și morminte arabe pe frontul de luptă din Franța. — In stânga: instantaneu luat la funeraliile solemne făcute unui tiralior algerian, în marginea unei păduri din apropierea frontierei belgiene. Pe fotografie se vede (în stânga)

Campan'a din Egipt. — Se anunță ca iminentă o nouă ofensivă turcească pe frontul egiptian. Armata otomană de sub comanda lui Djemal Pașa, ministrul de

Un tren încărcat cu cămile destinate trupelor britanice concentrate la Canalul de Suez.

marină al Turciei, a primit importante întăriri și ea se pregătește pentru o nouă tentativă de trecere a Canalului de Suez.

Anglia, prevenită, a luat măsuri pentru pararea loviturii și a adus și ea trupe de întărire a forțelor puse sub comanda generalului Maxwell.

E de așteptat ca în curând să se dea în vechea țară a Faraonilor o bătălie sângeroasă care să lase cu mult în umbră expedițiunea egiptiană a lui Napoleon Bonaparte.

Eroii ruși. — Un cazac dela Don și un cazac dela Therek (Caucaz). Cel din dreapta, Iacov Kalin (cazac dela Don) s'a distins pe câmpul de luptă prin numeroase și strălucite acte de bravură cari i-au adus treptat toate clasele ordinului de războiu „Sf. Gheorghe” și două medalii. Marele-duce Nicolae Nicolaevici, unchiul țarului și generalisim al armatei rusești, a ținut ca acest erou să-i fie prezentat spre a-l felicita în persoană și a prinde de pieptul lui marea și invidiată decorație de războiu.

□ □ □

„Printii trebuie să fie învățați de timpuriu la școala războiului”. — Regele Albert al Belgiei nu e dintre acei pe cari îi deprimă nenorocirea; acum de curând prezentând pe fiul său, ducele de Brabant, regimentului 12 de linie, suveranul a pronunțat niște cuvinte cari nu pot decât să apropie încă și mai mult pe rege de națiunea belgiană.

Iată și câteva pasagii din alocuțiunea pe care a pronunțat-o cu acest prilej Regele Albert:

Ofițerii, sub-ofițeri, soldați,

V'am adunat azi ca să vă prezint pe tânărul meu fiu.

Dacă am ales regimentul 12 de linie e ca fiul meu să fie format la meseria armelor, e pentru că acest regiment s'a distins între toate prin vitejia sa în timpul campaniei trecute.

După ce evocă strălucitele fapte ale regimentului, care au adus decorarea drapelului acestui corp, regele termină:

Punând pe fiul meu în suita regimentului vostru sunt fericit că vă pot da o dovadă a întregii mele încredere.

Printii trebuie să fie crescuți de timpuriu la școala datoriei și nu există o armată mai bună ca a noastră care personifică în chip eroid națiunea.

Fiul meu a revendicat ca o cinste să poarte uniforma vitejilor noștri soldați.

El va fi foarte mândru de a aparține unui regiment ale cărui acte de bravură și devotament către țară vor forma o pagină glorioasă a istoriei noastre naționale.

O NUNTĂ DE AUR

În ziua de 2 (15) Mai a. c., în cerc intim al familiei, D-1 și D-na Philip Birman sărbătoresc nunta de aur.

D. Birman, figură destul de cunoscută Bucureștenilor noștri e mare industriaș și e și astăzi încă activ în afacerea creată de D-sa.

Atât d. Birman cât și d-na Birman se bucură de deplină sănătate.

Cu ocazia acestei festivități le dorim din toată inima viață lungă și fericită.

□ □ □

Foto C. Ulrich, Leco.

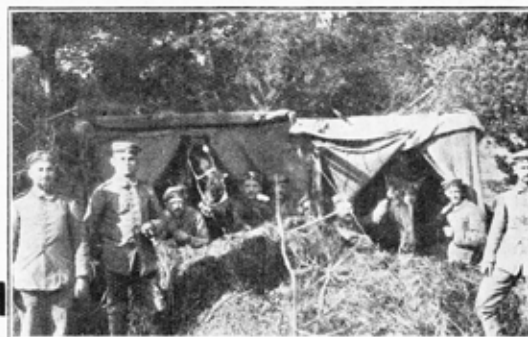
Dela solemnitatea sfințirii drapelului societății „Apărătorii Patriei” din care fac parte gradele inferioare ale armatei, cari au făcut campaniile din 1877 și 1913. — La sediul societății s’a format un impunător cortegiu în cap cu muzica regimentului 4 roșiori și în care figurau comitetul „Legiunii Ardelen”, societățile „Mihai-Viteazul”, „Banca Basarab”, „Tudor-Vladimirescu”, „Mitropolitul Filaret”, „Mina și Pădurea”, „Floresca”, „Sf. Constantin și Elena”, „Fulgerul”, „Învieerea” și „Expresul”. În biserica

Sf. Gheorghe, unde s’a făcut sfințirea, d. V. G. Morțun, ministrul de interne, naș al drapelului, a fost întâmpinat de d-nii general Lambru, președintele de onoare al societății „Apărătorii Patriei”, N. Stoica, președintele efectiv, avocat V. Ulvianu, consilier comunal, Cezar Pascu, ajutor de primar, Ghiță Ioanin, consilier comunal, Simion Măndrescu, profesor universitar cu soția, maior Morain, etc.

□ □ □

Întrevederea dintre generalisimul Joffre (x) și mareșalul Lord Kitchener (xx), ministrul de războiu al Angliei, cu ocazia vizitei acestuia din urmă la armata franceză din cele două Flandre. — În marginea din dreapta (pe fotografie) se vede d. Millerand, ministrul de războiu, al Franței. În această conferință Anglia a luat angajamentul de a accelera trimiterea de noi trupe pe frontul occidental.

„Confortul” pe câmpul de luptă. — Pe liniile germane, cu faimoasele tranșee unde ofițerii și soldații chiar se bucură de ceea ce cu drept cuvânt numim confort, calul nu e nici el neglijat. Fotografia de față reprezintă un adăpost pentru cai în codrii Argonilor. Fiecare cal are un cort încăpător acoperit cu ramuri spre a nu fi ușor descoperit de inamic.

Gornistul Leroy. — Lucrător cofetar înainte de război Leroy fusese mobilizat ca gornist.

Dela începutul ostilităților el se distinse prin bravura sa și fu de trei ori citat cu ordin de zi, ceea ce-i câștigă medalia militară. Prima citațiune spune că „rămas singur ca gornist, Leroy a sunat cu îndărjire șarja și a antrenat batalionul său la asalt”.

A doua citație arată că „Leroy luând parte la un atac, sări singur într-o tranșee dusmană: înconjurat, amenințat cu moartea, el se apără așa de curajos că ucise șapte-spre-zece Prusieni între cari mai mulți ofițeri și parveni să le scape Germanilor”.

A treia citație menționează că „Leroy, trimis în recunoaștere, fu înconjurat, rămase două zile și două nopți fără a mânca și fără a bea și profită de întunec pentru a se strecura între două posturi de sentinela și a se întoarce la lagărul francez”.

Viteazul soldat, al cărui instrument e găurit de gloanțe, a fost rănit la mână și la umăr.

Ca recompensă pentru purtarea sa eroică îi s’a anunțat că va primi crucea Legiunii de onoare și că va fi numit sub-locotenent.

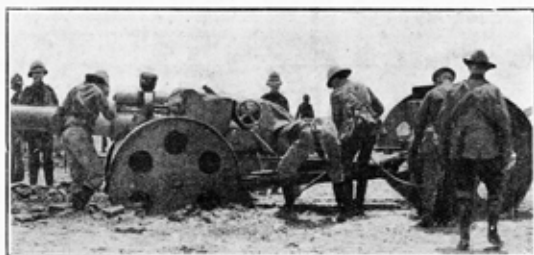
Sărbătorirea lui 1 Mai muncitorească în București și în provincie. — In stânga: In capul cortegiului organizat la Galați se află o căruță cu cai cu totul

Imbrăcată în roșu, iar un muncitor ține un steag de aceeași culoare. In dreapta: Sărbarea câmpenească dela Bordeiul din Capitală. Sus: Intrarea dela Bordeiul. In mijloc: Vederea Bordeiului. Jos: Un colț al pădurii în timpul petrecerii.

Foto-C. Urică, Lupa

Ostilitățile în Africa: Vederea unuia din tunurile grele cu cari trupele englezești operează în Africa de Sud-Vest, contra ocupațiunii germane.

Din isprăvele lui Garros, faimosul aviator francez, făcut deunăzi prizonier de Germani în rândurile cărora se văzuse silit să aterizeze:

Între o zi după amiază, pe la orele trei Garros ajungea la o înălțime de 1500 metri pe un aviator german care plana între Roulers și Dixmunde. El îl atacă imediat. Germanul voi să se îndepărteze, Garros îi tăia retragerea și se ridică la vre-o patruzeci de metri deasupra lui. Ambele aparate erau înarmate cu mitralieze. Aviaticul era condus de doi înși. Garros era singur. Aparatul său primi câteva ghiulele cari străbătură planurile, focul lui însă fu mai hotărât. Aviaticul avu rezervorul de esență plesnit, se învărti de două ori în jurul său, se îndreptă spre pământ și se aprinse. El căzu în curtea unei ferme, unde cei doi aviatori de pe el fură carbonizați.

Garros aterisă pe o câmpie, aplaudat călduros de soldații belgieni și francezi cari urmăriseră această luptă emoționantă. El salută rămășițele adversarilor săi, cari erau amândoi decorați cu Crucea de fier, apoi plecă înapoi la hangarul său.

□ □ □

Recomandăm călduros „MAGAZINUL RADIVON“

Asortat cu tot felul de **CADOURI** pentru Logodne, Nunți, Botezuri, Zile onomastice, Jubileuri, etc., etc.

Solitari cu briliante ./. Inele marquise și faoane fantezii ./. Bracelete în aur, cu pietre fine și în platină ./. Lanțuri lungi pentru Dame, Domni și Ceasornice fine ./. Tabakeri de aur, argint și oțel ./. Bastoane de argint ./. Jardinere, Etajere, Fructiere ./. Serviciuri de masă, de ceai, de vin, de bere și de înghețată ./. Mărturii de botez și alte Insigne ./. Statui și Statuete, etc., etc.

Prețuri Eftine și Fixe.

9 BIS, B-DUL ELISABETA, BUCUREȘTI

EFEMERIDE

Mercuri 22 Aprilie. — O mină flotantă s'a prins la Mangalia. O alta la Sulina. Mai multe chiar din aceste „jucării” au fost zărite pe Marea Neagră. Cine le-a aruncat? Rușii sau Turcii? Sau și unii și alții. În tot cazul nu e tocmai agreabil să călătorești pe mare. Sări de odată cu vapor cu tot. Ne întrebăm, oare oamenii de știință numai cu invențiile acestor instrumente de omucidere s'au ocupat acești 50 ani de-a rândul. Dacă nu ar fi fost telegraful fără fir cu imensele ei avantaje în timp de pace, mai toate descoperirile făcute erau destinate războiului popoarelor. Ce interesant omiecare care lucrează în tihnă pentru distrugerea părții dintr'insă care nu inventează nimic dar care în schimb muncie din greu! Ați auzit de tunul nou al Germanilor despre care v'am vorbit? Statul major englez a constatat că obuzele aruncate asupra Dunkerului seoseau dela o distanță de 38 kilometri și efectul lor e îngrozitor. Până acum s'au stabilit că obuzele cântărind 1000 de kilograme au distrus cartiere întregi și sute de oameni. Nu mai rămâne decât să ne mutăm în Lună ca să evităm asemenea catastrofe. Și mijlocul de a călătorii pe o altă planetă nu s'a găsit încă, dar se va descoperi fiți sigur. — Prea sunt fenomenele nouie descoperiri ca ele să nu continue a fi și mai extraordinare.

Joi 23 Aprilie. — Azi e ziua mututului și chiriilor întârziate. De și zi frumoasă și în plină primăvară câteodată e foarte anostă. N'ai cașă cum îți trebuie, sau dacă găsești e scumpă, și fiind scumpă mai greu poți să dai câteva mii de lei sau câteva sute, și dacă-i ai, ai greutățile mututului, ale nouilor nevoi în casă etc., etc. Ca să nu fi nici odată mulțumit și să ai totdeauna motive să fi supărat. Lumea se mută deci azi și cei cari n'au nici o treabă se căntăresc. Un obicei tradițional dar de unde vine, nu știu. Ar trebui să consultăm pe d. Iorga. D-așa însă acum e ocupat cu Acțiunea Națională și cu distrugerea d-lui Victor Eftimiu pentru piesa istorică pe care a scris-o. Dar ce-i poacă d-lui Iorga? D. Eftimiu care are mult talent poetic, dar ale cărui piese nu îmi plac, nu avea pretențiune să facă pe istoricul nici să fie vre-o conferință la Teatrul Național. O piesă teatrală este așa cum se prezintă cu talent sau fără talent, bine scrisă sau rău scris, cu subiectul acceptabil sau nu. Alte înșușiri nu trebuie să aibă. Și cine n'ar putea fi criticat dacă s'ar admite modul de a vedea-o d-lui Iorga? Mai toți marii autori ai lumii. Și cei mai celebri.

Vineri 24 Aprilie. — Nu faci un pas pe stradă fără să fii întrebat: Ce face Italia! Ce face Italia? Dar cine poate să știe secretele primului ministru Salandra și ale Regelui său? Cine a putut citi tratatul, despre care se vorbește între Italia și Triple-Intelegere? Cine a văzut când s'a semnat? Fără îndoială că tratează și tratează cu ambele grupuri. Un fel de meșat. Cine va da mai mult și unde e mai sigur. Austriacilor Italia le cere Trentinul și Trieste, Triple-Intelegerei d'inaționea în Adriatică, avantajii în Africa și câștiguri teritoriale în Asia-Mică. Dar dacă s'ar înțelege cu plata neutralității sale definitive cu ambele părți? Ce ați zice. N'ați spus că sunt dați draconului Italiani? Pentru moment toți cari afirmă îndrumarea Italiei fie într-o direcție fie într'alta, greșesc. Nimeni nu știe nimic. Aparențele sunt că Italia va merge cu Triple-Intelegere. Dar fondul? Să așteptăm declarațiile oficiale și solemne. Să vedem ce se va spune în parlament la 12 Mai. Poate să fie și o lovitură de teatru. Italianii cari în arta dramatică sunt maeștrii pot oferi universului un spectacol absolut nou și neașteptat. Talentul lor deosebit ar fi să fie aplaudați de toată lumea iar nu aplaudați de unii și fluerați de alții. O țară care a produs pe un Novelli și pe o Duse, e peste putință să nu aibă eleganța gestului din urmă.

Sâmbătă 25 Aprilie. — Comentariile asupra mării bătălii din Duna-riț continuă în toate zările din lume. Rușii cari au tăgăduit grava lor înfrângere, încep să facă mărturisiri. După criticiile militare nentrii rezultatele ulterioare ale acestei mari ciocniri vor fi enorme pentru Rusia. În afară de 70.000 prizonieri și tunurile luate, e vorba de o generală retragere a Rușilor chiar din Galiția Centrală. Poate n'ar fi fost bătuți așa

grav Rușii dacă ar fi fost mai bine informați. Încă de o lună un corespondent englez anunțase că Austro-Germanii concentrează mari forțe, și că 300—400 mii de soldați vor surprinde pozițiile rușeti, dealungul Carpaților și râurilor Dunaie și Viteșca. Surpriza lor a fost prea mare. Căci fiind apărați de fortificațiile ușoare, au neglijat toate măsurile preventive unui mare atac inamic. Așa că generalii comandanți abia au scăpat să nu fie capturați împreună cu întregul lor stat major. Generalul Ivanoff comandantul armatei a fost înlocuit iar celebrul general bulgar Radeo Dimitrieff va avea aceeași soartă probabil. Și bieții Francezi cari așteptau cu mare nerăbdare ofensiva Rușilor în contra Cracoviei și Sileiei germane! — Deflarea dela 10 Mai se va face la Șosea și nu pe bulevard. Foarte bine.

Duminică 26 Aprilie. — M. S. Regele a vizitat Cișmigiu, frumousul nostru parc. De asemenea și M. S. Regina. Avem avantajul pe care nu-l au multe capitale să posedăm în mijlocul orașului o așă de frumoasă grădină, atât de îngrijită de cât va timp, și să nu fie vizitată de nimeni! Dacă Duminică Cișmigiu servă de loc de întâlnire la mii de servitori și servitoare — ai crede un băleu — apoi restul săptămânii nu vezi pe nimeni, în tot cazul foarte puțin lume. Și așa de delicioasă serul, așa de parfumat! Grădinarul șef e un adevărat artist. Trebuie vizitat ca să poți vedea minunile înfăptuite, plantele sădite, miile de trandafiri și brazde de flori cari îmbalsamează serul. De cât va timp multe Doamne și Domnișoare din lumea bună fac dimineața canotaj și deja grădina are un alt aspect. Cum la noi totul e moda și maimușărie nu mai mira că grădina Cișmigiu să nu devie locul de plimbare al aristocrației și burgheziei noastre. Și atunci noi, descoperitorii acestei grădini în mijlocul Bucureștilor, poate că nu vom mai găsi loc ca să ne facem plimbarea obicinuită.

Luni 27 Aprilie. — Războiul acesta aduce catastrofe peste catastrofe. Un submarin german a scufundat lângă Irlanda pe cel mai mare vapor din lume, pe „Lusitania”. Acest colos care făcea drumul Americii era de 41.000 tone și număra pe lângă un echipaj de 600 marinari pe bord și 1950 de călători. Aproape toți s'au înecat. Emoția la Londra și la New-York era indescrisibilă căci printre voiajori din clasa I-a și 2-a erau și vre-o 250 americani persoane foarte bogate și ocupând situațiuni mari în țara lor. Mai erau câțiva Francezi, Belgieni, Mexicani, Ruși și Greci dar marea majoritate erau Englezi. Printre Americani se afla Vanderbilt și Hearst proprietarul celor mai răspândite gazete din America. Germanii afirmă că vaporul avea 5400 lăzi cu muniții pentru armata engleză și deci e justificată acțiunea submarinelor lor. De altfel ziarele germane spun că ambasadorul lor la Washington a făcut o comunicare oficială în care sfătuisă pe americani să nu mai călătorească pe vasele engleze și franceze căci vor fi scufundate. Nu se cunosc încă detalii asupra acestei îngrozitoare catastrofe.

Marti 28 Aprilie. — D. N. Filipescu cu prietenii D-sale au ținut o întrunire la clubul conservator și au decis pe geoful partidului (e d. Marghiloman. S'au declarat solidari cu politica care a fost în minoritate în comitetul executiv al partidului conservator. Lupta va continua și va fi înverșunată. — S'a permis din nou transportul cerealelor cu care și căruțe la frontierele țării. — „Fătorel” ziarul guvernului deplunge violențele la politica națională mai ales în împrejurările de față. — Alimentația continuă să se scumpească. Nu va trece multă vreme și vom fi alinați să mâncăm o dată pe zi. — Comercianții de cereale și exportatorii s'au întrunit și au format o asociație. De multă vreme trebuia să facă acest lucru. N'ar fi fost tratați de samșari și speculanți de pe tribuna parlamentului, ei cari prin muncă și inteligența lor contribuie la prosperitatea țării noastre. — Au început concentrările de primă-vară. — La Dardanele situația o aceeași. Nici unul nu prognoasează. — Germanii au ocupat orașul Libau tocmai în Curlanda Rusiei. — Un aeroplan austriac zbura deasupra orașului T-Severin a aruncat un buchet de flori pentru primarul orașului. Voiau să-l compromită. Asupra țărâmului sârbesc aeroplanul a aruncat mai multe bombe.

Fortul a suferit o bombardare intermitentă de opt zile. Dar cu mult înaintea sfârșitului, animalele se deprinseseră. Porumbeii pe acoperișul lor, găinile în curte și pisica pretutindeni, rămăneau complet indiferenți la zgomot și primejdii.

Vitejia animalelor. — Într'un fort, erau înaintea războiului porumbeii pe acoperișuri, găini în curte, o pisică în cantină. La primele obuse porumbeii se sperie și dispar, găinile se ascund în fundul cotețului, pisica se pitește în pivniță.

CUMPĂRAȚI ÎNCĂLȚĂMINTE

SOLIDE ȘI EFTINE = MODELE NOI

LA

MATEI SIMA

BUCUREȘTI

11, STRADA COVACI, 11

TELEFON 37/75

N° 3828 74ME ANNÉE

15 Juillet 1916

Ce numéro contient
un portrait hors texte en couleurs
DU GÉNÉRAL
SIR DOUGLAS HAIG
et les planches 241 à 244 du
TABLEAU D'HONNEUR DE LA GUERRE

PRIX DU NUMÉRO :

Un Franc

L'ILLUSTRATION

JOURNAL UNIVERSEL

HEBDOMADAIRE

Rend BASCHET, Directeur-Gérant. - Maurice NORMAND, Rédacteur en Chef.

Les droits de reproduction des photographies, dessins, cartes et articles publiés par L'ILLUSTRATION
sont réservés pour tous pays.

ABONNEMENTS

payables en billets de la Banque de France, mandats, bons de poste ou chèques à l'ordre de L'Illustration.

FRANCE ET COLONIES	Un an. 48 fr.	ÉTRANGER	Un an. 60 fr.
	6 mois. 25 fr.		6 mois. 31 fr.
	3 mois. 13 fr.		3 mois. 16 fr.

Les Abonnements partent du 1er de chaque mois.

Les demandes de renouvellement ou de changement d'adresse doivent être accompagnées d'une bande.

13, Rue Saint-Georges
PARIS

4 — Avertissement

L'ILLUSTRATION

15 JUILLET 1916

Fraicheur
Santé
Beauté.

LIN-TARIN
NATUREL — HYGIÉNIQUE
Dissout l'INTESTIN et prévient
CONSTIPATION
Embarras, Obésité, Fiebre, Vessie.
Pharmacie 13, R. St-Anne, Paris.

PROTHESE
Spécialité de
MEMBRES ARTIFICIELS
Cannes depuis 2 fr. 50
Béquilles la paire, dep. 10 fr.
Catalogue gratis
sur demande.
MEYRIGNAC, Spécialiste, 220, r. St-Hippolyte, Paris.

ASTHME
ESPIC
Soulagement immédiat et durable
par un Capotone ou la Poudre
20, rue de la Trinité, Paris. — 25, rue de la Trinité, Paris.
Sous le patronage de J. ESPIC, pour chaque envoi.

Pour vos
CHEVEUX
Pétrole
HAHN
Produit Français
En Vente dans la plupart des
Gros et F. THIBERT, Fabr., Lyon.

Fruit laxatif rafraichissant
CONTRE
CONSTIPATION
Embarras gastrique et intestinal
TAMAR INDIEN
GRILLON
13, Rue Pavée, Paris.
Se trouve dans toutes les Pharmacies

REMÈDE
D'ABYSSINIE
EXIBARD
en
Poudre fumigatoire,
et Cigarettes.
Souverain contre
L'ASTHME
18, rue de Richelieu
PARIS
ET TOUTES PHARMACIES

Au Fidèle Berger BAPTÊMES
Paris, 9, Boulevard de la Machine
MAIGRIR
5 kilos par mois en un plaisir
pas coûteux. — PRIX 5.40.
Succ. et Forme Évid. MÉTHODE CONVEINSE, 37, rue HUGO, Paris.
DENTS BLANCHES
BOUCHE SAINTE
HALEINE PARFUMÉE
SAVON KENOTT
DENTIFRICE NATIONAL

1re Marque Française
CRÈME SIMON
Unique pour la toilette
et tous
les soins
de la Peau
POUDRE
SAVON SIMON

Confort - Progrès
Depuis l'invention du Rasoir de Sûreté Gillette et
de la lame Gillette la perfection dans l'art de se
raser soi-même a été atteinte. Chaque adepte du
Gillette lui-même tous ses amis et c'est pourquoi
le Gillette rayonne sur
le monde
entier.
Nécessaire Gillette
Prix depuis 25 fr.
En vente partout. Prix depuis 25 fr. complet avec 12 lames.
Catalogue illustré franco sur demande mentionnant le nom
de ce journal au Rasoir Gillette, 17me, rue La Boétie, Paris,
et à Londres, Branson, Monreal.

La plus Importante Maison Française de
CARROSSERIE AUTOMOBILE DE LUXE
Production annuelle : 6.000 carrosseries.
Carrosserie Automobile et Accessoires
HENRI GAUTHIER & Cie
109-111, Cours Émile-Zola, LYON-VILLEURBANNE
TÉLÉPHONE 52-32
Usines à Lyon-Villeurbanne et à Beaulieu-Audincourt (Doubs)
Seuls Concessionnaires, pour la France, des Tissus blanchés pour Capotes
d'automobiles, garantis imperméables et indéchirables.
Échantillons franco sur demande.
Fournisseurs de grandes Marques françaises et étrangères.
ENVOI FRANCO DU CATALOGUE SUR DEMANDE

FER BRAVAIS
ANÉMIE CHLOROSE, PALES COULEURS
Succès DÉFINITIF. — J. VALENTIN.
Succès DÉFINITIF. — J. VALENTIN.
LIQUEUR
BRUN-PEROD
CHINA CHINA
POSTAUX
9 kil. 500
4 kil. 800
FRANCO
toute la
FRANCE
140 et 142, Rue Ste-Catherine. — BORDEAUX
Prix des CAFES MASSET Service

VICTOIRE DE LA MARNE
Or, Argent et Bronze
CE PRÉCIEUX SOUVENIR SERA FIÈREMENT
CONSERVÉ PAR TOUS CEUX QUI ONT A CŒUR
D'HONORER LES HÉROS TOMBÉS POUR LA
DÉFENSE DU DROIT ET DE LA LIBERTÉ.
Cadres, Plaquettes, Breloques, Broches.
En Vente CHEZ TOUS LES BIJOUTIERS
Gros : L. Legrand, Éditeur
50, rue Charlet, PARIS (3e)

Pureté du Teint
Étendu d'eau le
LAIT ANTÉPHELIQUE
ou Lait Candide
Desséché, Tonic, Doux, Éclair
Belle, Brûlure, Rougeur, Démangeaison,
Sécheresse, Éruptions, etc., couverte le jour
de l'usage d'un peu d'eau à l'usage pur.
Il suffit, en la nuit, de l'appliquer et
d'essuyer le visage.
Il date de 1849
CANDIDE, PARIS. — 17, rue de la Harpe.

Pihan
Ses Chocolats
4 Faub. St-Hippolyte, PARIS
RHUM ST-JAMES
« St James
ce prestigieux pays des Antilles est le lieu
d'origine des premiers Rhums du Monde. »

Les Merveilleux **PARFUMS GODET** font sensation
Sous Bois. Exquisité. Selectus.
DÉTAIL
TOUTES PARFUMERIES
ET
GRANDS MAGASINS

Ce numéro contient : 1er Un portrait hors texte en couleurs du général Sir DOUGLAS HAIG ;
2e Le TABLEAU D'HONNEUR DE LA GUERRE (planches 241 à 244).

L'ILLUSTRATION

Prix du Numéro : Un Franc.

SAMEDI 15 JUILLET 1916

74e Année. — N° 3828.

NOS PREUX

Section phot. de l'Armée.

La veille de l'offensive de la Somme, le général en chef a voulu voir les suprêmes ouvriers de la bataille, ceux qu'on nomme dans l'armée les exécutants. Il a passé en revue chefs et soldats et remis des décorations. Quelle ferveur patriotique animait ceux qui, appartenant à des corps déjà fameux, allaient se lancer une fois de plus à l'attaque, cette photographie l'exprime de façon saisissante : jamais figure de chef, de chevalier sans peur, ne fut empreinte d'une foi plus noble, d'une piété plus recueillie.

68 — L'ILLUSTRATION

LA PUISSANCE NAVALE DE

TABLEAU DE LA « GRAND FLEET »

Les navires silhouettés en blanc et dont le nom est écrit en noir sont ceux que nos alliés ont perdus depuis le début des hostilités jusqu'à ce jour.

(Composition de Henri Rodière)

15 JUILLET 1916

L'ILLUSTRATION

ANNONCES — 5

LIQUEUR

BÉNÉDICTINE

LA REINE DES PÂTES DENTIFRICES

LA PLUS ANCIENNE GRANDE MARQUE FRANÇAISE

GELLÉ FRÈRES PARFUMEURS - PARIS

Pour sa sécurité
on a besoin de connaître l'heure exacte
le jour et la nuit.

LA MONTRE

OMEGA

sur bracelet cuir n° 50. Avec cadran lumineux fr. 64
chez **KIRBY, BEARD & Ce L^e**, 5, Rue Auber, PARIS
et chez les meilleurs horlogers du monde entier.
Sur demande envoi franco du Catalogue N° 2 &

Téléphone :
CENTRAL 40-52

PHOTO-HALL

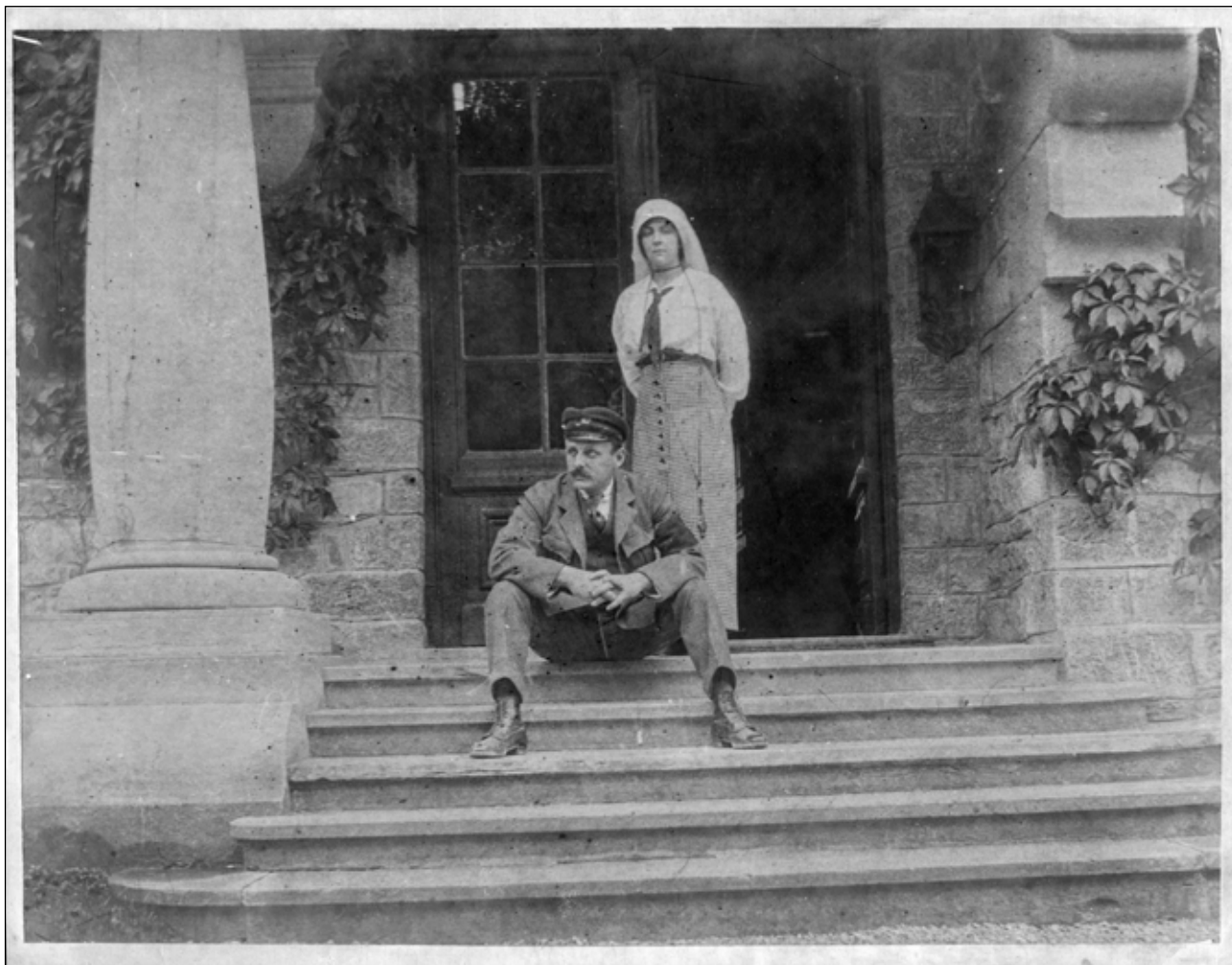
5, Rue Scribe
(près de l'Opéra)

PARIS

Adresse Télégr. :
PHOTO-PARIS

 VEST POCKET KODAK Petit appareil extrêmement commode, tout en métal, capable de prendre des pellicules de format standard des dimensions 6,5 x 11,5, soufflet, verre, 11-12-13, 14-15, 16-17, 18-19, 20-21, 22-23, 24-25, 26-27, 28-29, 30-31, 32-33, 34-35, 36-37, 38-39, 40-41, 42-43, 44-45, 46-47, 48-49, 50-51, 52-53, 54-55, 56-57, 58-59, 60-61, 62-63, 64-65, 66-67, 68-69, 70-71, 72-73, 74-75, 76-77, 78-79, 80-81, 82-83, 84-85, 86-87, 88-89, 90-91, 92-93, 94-95, 96-97, 98-99, 100-101, 102-103, 104-105, 106-107, 108-109, 110-111, 112-113, 114-115, 116-117, 118-119, 120-121, 122-123, 124-125, 126-127, 128-129, 130-131, 132-133, 134-135, 136-137, 138-139, 140-141, 142-143, 144-145, 146-147, 148-149, 150-151, 152-153, 154-155, 156-157, 158-159, 160-161, 162-163, 164-165, 166-167, 168-169, 170-171, 172-173, 174-175, 176-177, 178-179, 180-181, 182-183, 184-185, 186-187, 188-189, 190-191, 192-193, 194-195, 196-197, 198-199, 200-201, 202-203, 204-205, 206-207, 208-209, 210-211, 212-213, 214-215, 216-217, 218-219, 220-221, 222-223, 224-225, 226-227, 228-229, 230-231, 232-233, 234-235, 236-237, 238-239, 240-241, 242-243, 244-245, 246-247, 248-249, 250-251, 252-253, 254-255, 256-257, 258-259, 260-261, 262-263, 264-265, 266-267, 268-269, 270-271, 272-273, 274-275, 276-277, 278-279, 280-281, 282-283, 284-285, 286-287, 288-289, 290-291, 292-293, 294-295, 296-297, 298-299, 300-301, 302-303, 304-305, 306-307, 308-309, 310-311, 312-313, 314-315, 316-317, 318-319, 320-321, 322-323, 324-325, 326-327, 328-329, 330-331, 332-333, 334-335, 336-337, 338-339, 340-341, 342-343, 344-345, 346-347, 348-349, 350-351, 352-353, 354-355, 356-357, 358-359, 360-361, 362-363, 364-365, 366-367, 368-369, 370-371, 372-373, 374-375, 376-377, 378-379, 380-381, 382-383, 384-385, 386-387, 388-389, 390-391, 392-393, 394-395, 396-397, 398-399, 400-401, 402-403, 404-405, 406-407, 408-409, 410-411, 412-413, 414-415, 416-417, 418-419, 420-421, 422-423, 424-425, 426-427, 428-429, 430-431, 432-433, 434-435, 436-437, 438-439, 440-441, 442-443, 444-445, 446-447, 448-449, 450-451, 452-453, 454-455, 456-457, 458-459, 460-461, 462-463, 464-465, 466-467, 468-469, 470-471, 472-473, 474-475, 476-477, 478-479, 480-481, 482-483, 484-485, 486-487, 488-489, 490-491, 492-493, 494-495, 496-497, 498-499, 500-501, 502-503, 504-505, 506-507, 508-509, 510-511, 512-513, 514-515, 516-517, 518-519, 520-521, 522-523, 524-525, 526-527, 528-529, 530-531, 532-533, 534-535, 536-537, 538-539, 540-541, 542-543, 544-545, 546-547, 548-549, 550-551, 552-553, 554-555, 556-557, 558-559, 560-561, 562-563, 564-565, 566-567, 568-569, 570-571, 572-573, 574-575, 576-577, 578-579, 580-581, 582-583, 584-585, 586-587, 588-589, 590-591, 592-593, 594-595, 596-597, 598-599, 600-601, 602-603, 604-605, 606-607, 608-609, 610-611, 612-613, 614-615, 616-617, 618-619, 620-621, 622-623, 624-625, 626-627, 628-629, 630-631, 632-633, 634-635, 636-637, 638-639, 640-641, 642-643, 644-645, 646-647, 648-649, 650-651, 652-653, 654-655, 656-657, 658-659, 660-661, 662-663, 664-665, 666-667, 668-669, 670-671, 672-673, 674-675, 676-677, 678-679, 680-681, 682-683, 684-685, 686-687, 688-689, 690-691, 692-693, 694-695, 696-697, 698-699, 700-701, 702-703, 704-705, 706-707, 708-709, 710-711, 712-713, 714-715, 716-717, 718-719, 720-721, 722-723, 724-725, 726-727, 728-729, 730-731, 732-733, 734-735, 736-737, 738-739, 740-741, 742-743, 744-745, 746-747, 748-749, 750-751, 752-753, 754-755, 756-757, 758-759, 760-761, 762-763, 764-765, 766-767, 768-769, 770-771, 772-773, 774-775, 776-777, 778-779, 780-781, 782-783, 784-785, 786-787, 788-789, 790-791, 792-793, 794-795, 796-797, 798-799, 800-801, 802-803, 804-805, 806-807, 808-809, 810-811, 812-813, 814-815, 816-817, 818-819, 820-821, 822-823, 824-825, 826-827, 828-829, 830-831, 832-833, 834-835, 836-837, 838-839, 840-841, 842-843, 844-845, 846-847, 848-849, 850-851, 852-853, 854-855, 856-857, 858-859, 860-861, 862-863, 864-865, 866-867, 868-869, 870-871, 872-873, 874-875, 876-877, 878-879, 880-881, 882-883, 884-885, 886-887, 888-889, 890-891, 892-893, 894-895, 896-897, 898-899, 900-901, 902-903, 904-905, 906-907, 908-909, 910-911, 912-913, 914-915, 916-917, 918-919, 920-921, 922-923, 924-925, 926-927, 928-929, 930-931, 932-933, 934-935, 936-937, 938-939, 940-941, 942-943, 944-945, 946-947, 948-949, 950-951, 952-953, 954-955, 956-957, 958-959, 960-961, 962-963, 964-965, 966-967, 968-969, 970-971, 972-973, 974-975, 976-977, 978-979, 980-981, 982-983, 984-985, 986-987, 988-989, 990-991, 992-993, 994-995, 996-997, 998-999, 1000-1001, 1002-1003, 1004-1005, 1006-1007, 1008-1009, 1010-1011, 1012-1013, 1014-1015, 1016-1017, 1018-1019, 1020-1021, 1022-1023, 1024-1025, 1026-1027, 1028-1029, 1030-1031, 1032-1033, 1034-1035, 1036-1037, 1038-1039, 1040-1041, 1042-1043, 1044-1045, 1046-1047, 1048-1049, 1050-1051, 1052-1053, 1054-1055, 1056-1057, 1058-1059, 1060-1061, 1062-1063, 1064-1065, 1066-1067, 1068-1069, 1070-1071, 1072-1073, 1074-1075, 1076-1077, 1078-1079, 1080-1081, 1082-1083, 1084-1085, 1086-1087, 1088-1089, 1090-1091, 1092-1093, 1094-1095, 1096-1097, 1098-1099, 1100-1101, 1102-1103, 1104-1105, 1106-1107, 1108-1109, 1110-1111, 1112-1113, 1114-1115, 1116-1117, 1118-1119, 1120-1121, 1122-1123, 1124-1125, 1126-1127, 1128-1129, 1130-1131, 1132-1133, 1134-1135, 1136-1137, 1138-1139, 1140-1141, 1142-1143, 1144-1145, 1146-1147, 1148-1149, 1150-1151, 1152-1153, 1154-1155, 1156-1157, 1158-1159, 1160-1161, 1162-1163, 1164-1165, 1166-1167, 1168-1169, 1170-1171, 1172-1173, 1174-1175, 1176-1177, 1178-1179, 1180-1181, 1182-1183, 1184-1185, 1186-1187, 1188-1189, 1190-1191, 1192-1193, 1194-1195, 1196-1197, 1198-1199, 1200-1201, 1202-1203, 1204-1205, 1206-1207, 1208-1209, 1210-1211, 1212-1213, 1214-1215, 1216-1217, 1218-1219, 1220-1221, 1222-1223, 1224-1225, 1226-1227, 1228-1229, 1230-1231, 1232-1233, 1234-1235, 1236-1237, 1238-1239, 1240-1241, 1242-1243, 1244-1245, 1246-1247, 1248-1249, 1250-1251, 1252-1253, 1254-1255, 1256-1257, 1258-1259, 1260-1261, 1262-1263, 1264-1265, 1266-1267, 1268-1269, 1270-1271, 1272-1273, 1274-1275, 1276-1277, 1278-1279, 1280-1281, 1282-1283, 1284-1285, 1286-1287, 1288-1289, 1290-1291, 1292-1293, 1294-1295, 1296-1297, 1298-1299, 1300-1301, 1302-1303, 1304-1305, 1306-1307, 1308-1309, 1310-1311, 1312-1313, 1314-1315, 1316-1317, 1318-1319, 1320-1321, 1322-1323, 1324-1325, 1326-1327, 1328-1329, 1330-1331, 1332-1333, 1334-1335, 1336-1337, 1338-1339, 1340-1341, 1342-1343, 1344-1345, 1346-1347, 1348-1349, 1350-1351, 1352-1353, 1354-1355, 1356-1357, 1358-1359, 1360-1361, 1362-1363, 1364-1365, 1366-1367, 1368-1369, 1370-1371, 1372-1373, 1374-1375, 1376-1377, 1378-1379, 1380-1381, 1382-1383, 1384-1385, 1386-1387, 1388-1389, 1390-1391, 1392-1393, 1394-1395, 1396-1397, 1398-1399, 1400-1401, 1402-1403, 1404-1405, 1406-1407, 1408-1409, 1410-1411, 1412-1413, 1414-1415, 1416-1417, 1418-1419, 1420-1421, 1422-1423, 1424-1425, 1426-1427, 1428-1429, 1430-1431, 1432-1433, 1434-1435, 1436-1437, 1438-1439, 1440-1441, 1442-1443, 1444-1445, 1446-1447, 1448-1449, 1450-1451, 1452-1453, 1454-1455, 1456-1457, 1458-1459, 1460-1461, 1462-1463, 1464-1465, 1466-1467, 1468-1469, 1470-1471, 1472-1473, 1474-1475, 1476-1477, 1478-1479, 1480-1481, 1482-1483, 1484-1485, 1486-1487, 1488-1489, 1490-1491, 1492-1493, 1494-1495, 1496-1497, 1498-1499, 1500-1501, 1502-1503, 1504-1505, 1506-1507, 1508-1509, 1510-1511, 1512-1513, 1514-1515, 1516-1517, 1518-1519, 1520-1521, 1522-1523, 1524-1525, 1526-1527, 1528-1529, 1530-1531, 1532-1533, 1534-1535, 1536-1537, 1538-1539, 1540-1541, 1542-1543, 1544-1545, 1546-1547, 1548-1549, 1550-1551, 1552-1553, 1554-1555, 1556-1557, 1558-1559, 1560-1561, 1562-1563, 1564-1565, 1566-1567, 1568-1569, 1570-1571, 1572-1573, 1574-1575, 1576-1577, 1578-1579, 1580-1581, 1582-1583, 1584-1585, 1586-1587, 1588-1589, 1590-1591, 1592-1593, 1594-1595, 1596-1597, 1598-1599, 1600-1601, 1602-1603, 1604-1605, 1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1612-1613, 1614-1615, 1616-1617, 1618-1619, 1620-1621, 1622-1623, 1624-1625, 1626-1627, 1628-1629, 1630-1631, 1632-1633, 1634-1635, 1636-1637, 1638-1639, 1640-1641, 1642-1643, 1644-1645, 1646-1647, 1648-1649, 1650-1651, 1652-1653, 1654-1655, 1656-1657, 1658-1659, 1660-1661, 1662-1663, 1664-1665, 1666-1667, 1668-1669, 1670-1671, 1672-1673, 1674-1675, 1676-1677, 1678-1679, 1680-1681, 1682-1683, 1684-1685, 1686-1687, 1688-1689, 1690-1691, 1692-1693, 1694-1695, 1696-1697, 1698-1699, 1700-1701, 1702-1703, 1704-1705, 1706-1707, 1708-1709, 1710-1711, 1712-1713, 1714-1715, 1716-1717, 1718-1719, 1720-1721, 1722-1723, 1724-1725, 1726-1727, 1728-1729, 1730-1731, 1732-1733, 1734-1735, 1736-1737, 1738-1739, 1740-1741, 1742-1743, 1744-1745, 1746-1747, 1748-1749, 1750-1751, 1752-1753, 1754-1755, 1756-1757, 1758-1759, 1760-1761, 1762-1763, 1764-1765, 1766-1767, 1768-1769, 1770-1771, 1772-1773, 1774-1775, 1776-1777, 1778-1779, 1780-1781, 1782-1783, 1784-1785, 1786-1787, 1788-1789, 1790-1791, 1792-1793, 1794-1795, 1796-1797, 1798-1799, 1800-1801, 1802-1803, 1804-1805, 1806-1807, 1808-1809, 1810-1811, 1812-1813, 1814-1815, 1816-1817, 1818-1819, 1820-1821, 1822-1823, 1824-1825, 1826-1827, 1828-1829, 1830-1831, 1832-1833, 1834-1835, 1836-1837, 1838-1839, 1840-1841, 1842-1843, 1844-1845, 1846-1847, 1848-1849, 1850-1851, 1852-1853, 1854-1855, 1856-1857, 1858-1859, 1860-1861, 1862-1863, 1864-1865, 1866-1867, 1868-1869, 1870-1871, 1872-1873, 1874-1875, 1876-1877, 1878-1879, 1880-1881, 1882-1883, 1884-1885, 1886-1887, 1888-1889, 1890-1891, 1892-1893, 1894-1895, 1896-1897, 1898-1899, 1900-1901, 1902-1903, 1904-1905, 1906-1907, 1908-1909, 1910-1911, 1912-1913, 1914-1915, 1916-1917, 1918-1919, 1920-1921, 1922-1923, 1924-1925, 1926-1927, 1928-1929, 1930-1931, 1932-1933, 1934-1935, 1936-1937, 1938-1939, 1940-1941, 1942-1943, 1944-1945, 1946-1947, 1948-1949, 1950-1951, 1952-1953, 1954-1955, 1956-1957, 1958-1959, 1960-1961, 1962-1963, 1964-1965, 1966-1967, 1968-1969, 1970-1971, 1972-1973, 1974-1975, 1976-1977, 1978-1979, 1980-1981, 1982-1983, 1984-1985, 1986-1987, 1988-1989, 1990-1991, 1992-1993, 1994-1995, 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001, 2002-2003, 2004-2005, 2006-2007, 2008-2009, 2010-2011, 2012-2013, 2014-2015, 2016-2017, 2018-2019, 2020-2021, 2022-2023, 2024-2025, 2026-2027, 2028-2029, 2030-2031, 2032-2033, 2034-2035, 2036-2037, 2038-2039, 2040-2041, 2042-2043, 2044-2045, 2046-2047, 2048-2049, 2050-2051, 2052-2053, 2054-2055, 2056-2057, 2058-2059, 2060-2061, 2062-2063, 2064-2065, 2066-2067, 2068-2069, 2070-2071, 2072-2073, 2074-2075, 2076-2077, 2078-2079, 2080-2081, 2082-2083, 2084-2085, 2086-2087, 2088-2089, 2090-2091, 2092-2093, 2094-2095, 2096-2097, 2098-2099, 2100-2101, 2102-2103, 2104-2105, 2106-2107, 2108-2109, 2110-2111, 2112-2113, 2114-2115, 2116-2117, 2118-2119, 2120-2121, 2122-2123, 2124-2125, 2126-2127, 2128-2129, 2130-2131, 2132-2133, 2134-2135, 2136-2137, 2138-2139, 2140-2141, 2142-2143, 2144-2145, 2146-2147, 2148-2149, 2150-2151, 2152-2153, 2154-2155, 2156-2157, 2158-2159, 2160-2161, 2162-2163, 2164-2165, 2166-2167, 2168-2169, 2170-2171, 2172-2173, 2174-2175, 2176-2177, 2178-2179, 2180-2181, 2182-2183, 2184-2185, 2186-2187, 2188-2189, 2190-2191, 2192-2193, 2194-2195, 2196-2197, 2198-2199, 2200-2201, 2202-2203, 2204-2205, 2206-2207, 2208-2209, 2210-2211, 2212-2213, 2214-2215, 2216-2217, 2218-2219, 2220-2221, 2222-2223, 2224-2225, 2226-2227, 2228-2229, 2230-2231, 2232-2233, 2234-2235, 2236-2237, 2238-2239, 2240-2241, 2242-2243, 2244-

Planșa XXXIX: Georges Valentin Bibescu și Alexandrina Racovitză la intrarea unei case din Mogoșoaia, cca. 1900–1904

Planșa XL: Colonelul Boyle cu oficiali (Nestor Chircu, amiralul Pantazzi, col. Vivescu) în mijlocul prizonierilor eliberați de la Odessa, 1918

Planșa XLI: Participanții la banchetul în onoarea colonelului Boyle. Iași, 1918

Planșa XLII: Alexandrina Racovitză

Planșa XLIII: Jean (Ion) Florescu în uniformă militară

Planșa XLIV: Alexandrina Racovitză și Margareta Miclescu (născute Cesianu), 1901

Planșa XLV: Dumitru (Mitică) Florescu

Planșa XLVI: Maria Cesianu (născută Florescu)

Planșa XLVII: Constantin Cesianu (soțul Elenei Cesianu)

Planșa XLVIII: Elena Cesianu (născută Brăiloiu)

Planșa XLIX: Nicolae și Maria Cesianu (primii din stânga). Lacul Sărat, 1886

Planșa L: Natalia (născută Filodor) și Alexandru Florescu

Planșa LI: Șerban și Ionel Oteteleșanu

Planșa LII: Margareta Miclescu și Alexandrina Racovitză (născute Cesianu)
București, 1903

Planșa LIII: Nicolae Cesianu (soțul Mariei Cesianu)

Fr. Măntu

Planșa LIV: Teodor Florescu. București, cca. 1883–1884

Planșa LV: Alexandrina Florescu, Maria Cazimir (născute Mihăilescu), Maria Florescu (căsătorită cu Nicolae Cesianu), Teodor, Dumitru, Alexandru (căsătorit cu Natalia Filodor)

Planșa LVI: Permisul de conducere al lui Alexandru Racovitză. Viena, 23 mai 1925

Colofon

Prezenta lucrare face parte din proiectul Asociației Culturale Atelierele Albe, numit „Bărăganul Centenar”, derulat în perioada iunie–noiembrie 2018, realizat cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Ialomița și al lui Andrei Pop și reprezintă catalogul expoziției omonime, vernisată în data de 4 octombrie 2018 la Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea” Ialomița. Curator expoziției a fost Cristina Irian, Asociația Omnia Photo.

Pentru ilustrații s-au folosit imagini din arhiva personală Alexandru Mihăilescu, precum și imagini din revista „Gazeta Ilustrată” 1914, 1915.

Fontul folosit pentru texte este Skolar Sans Pro. Tiparul a fost realizat de Artprint SRL Slobozia pe hârtie offset 190 gsm, pentru interior, și hârtie offset 300 gsm, pentru supracopertă. Scoarțele au fost realizate din carton de legătorie de 2mm cașerat cu pânză crudă Arizona neagră.

Tiraj: 200 de exemplare, nedestinate comercializării.

Prezentul catalog este disponibil în mod gratuit în format PDF la adresa:

<https://atelierelealbe.eu/starea-natiunii>

Cristina Irian, curator

Cristina este doctorand în cadrul UNARTE, Istoria și Teoria Artei, cu o lucrare de cercetare în domeniul muzeologiei. A studiat antropologie vizuală la București, SNSPA și la Perugia, Università degli Studi UniPg, dar și dezvoltare locală comparată la Università degli Studi di Trento. Este membru fondator al asociației Omnia Photo. Împreună cu membrii asociației desfășoară proiecte editoriale, educaționale, de documentare vizuală, de identificare, recuperare și promovare de colecții și arhive fotografice.

Dacia50 - Autoturismul (<http://dacia50.ro>) este cel mai recent proiect de documentare vizuală în mediul urban realizat împreună cu Albert Vrăbțuț (fotograf), Valentin Maler (istoric) și Cristian Bassa (editor și coordonator). Prin acest proiect echipa își dorește să exploreze vizual viața Daciei, așa cum a apărut și s-a amestecat cu viața oamenilor, cu natura, spațiul fizic și cel al memoriei.

Fântânile - monumente vernaculare reprezintă un alt proiect pe termen lung al asociației, prin care fotografi și cercetători din organizații și muzee din sudul României își propun identificarea, recuperarea istoriei și fotografierea fântânilor istorice din mediul rural.

*Proiect al Asociației Culturale Atelierele Albe
realizat cu sprijinul financiar al Consiliului
Județean Ialomița și al lui Andrei Pop.*

ISBN: 9786069420034

9 786069 420034

